

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKIKAKA

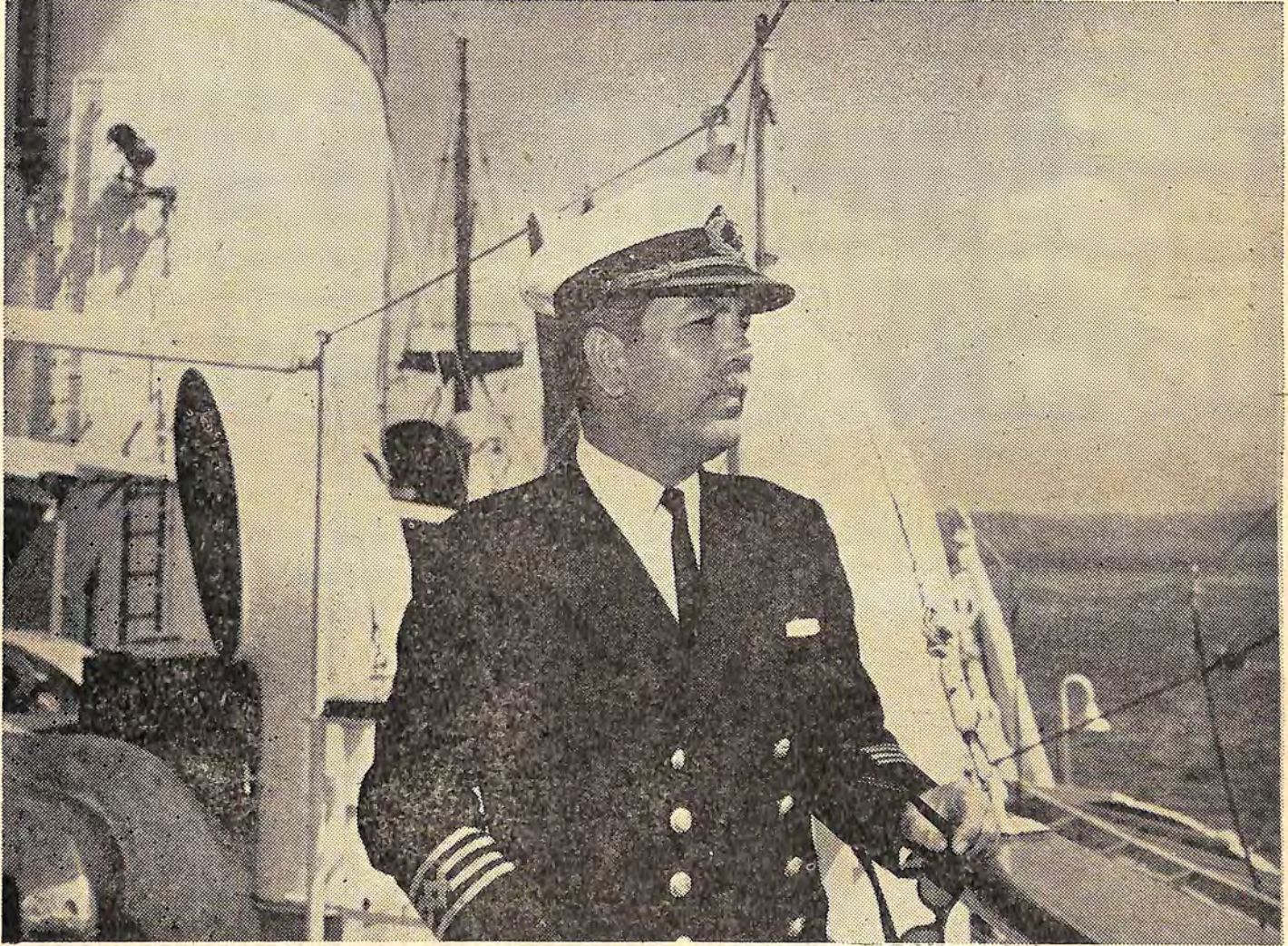
Kıbrıs konusu, iç politikaya kaydı. — Gazeteler —

Muhalefet — Çizmeleri giyme sırası bizde!..

Hava Tahmin Raporu :

BEREKETLİ
MİLYON YAĞMURLARI
30 ARALIKTA
İŞ BANKASINDA BAŞLIYOR.
TASARRUF SAHİPLERİNE
DUYURULUR!

4
MİLYON

4 MİLYON liralık yılın
ikinci çekilişi de 30 Aralıkta
yapılıyor. Hatırlatırız.

7
MİLYON

7 MİLYON liralık
büyük çekiliş için
30 Aralık tarihine kadar
İş Bankasında mutlaka
hesap açtırınız: **60** Apartman
Dairesi, **3** adet **100.000**
lira, **100** adet **10.000** lira,
200 adet **5.000** lira,
500 adet **1.000** lira ve
12.000 adet zengin para
ikramiyesi talihlilerini
bekliyor.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 7524 — 206)

AKBABA

Yıl: 46 Cilt 13 Sayı: 51 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 13 Aralık 1967

TÜRK PARASI ÇALIŞKANDIR!

BİR savaş tehlikesi geçirdik, gazetelerin yazdığına göre bankalardan milyarlarca lira çekilmiş; bakkallarda ne piriç kalmış, ne fasulye, ne un... Açıkgoz vatandaşlarımız «Önce can-ı azizimi düşünürüm» diye evlerinde stok yapmışlar.

Üç kilo piriç, iki buçuk kilo nohut alıp mutfağa koyana haydi ses çıkarmayalım; ama bankadan milyonları çekene ne dersiniz? Aziz vatandaş ne yapacak bu parayı?... Bankadan daha güvenli bir yere mi saklayacak?

Oldum olası şu para dalgalarına aklımız ermez bizim... Eloğlu nasıl biliyor işini? Napolyon'un öğütlerini nasıl tutuyor! Fransa İmparatoru «Para, para, para» demişti. Harbi kazanmak için para gerekmiş... Ya hayat savaşını kazanmak için?...

İşbilir kişiler:

— Piyasada çok tatlı işler var, ama para yok, diyorlar.

— Para olsa ne yapacaksın? diye sorduk bunlardan birine. Çok cahilâne bir sual karşısında kalmış gibi suratımıza bakıp:

— Ne mi yapacağım, dedi, parayı çalıştıracam.

— Ne demek parayı çalıştırmak?

İşbilir kişi «Ulan ne budala imişsin sen» der gibi başladı söze:

— Bak, iyi dinle! Futbolda bir kaide vardır: «Üç pas, bir gol eder» derler. Futbolcu kendisi koşup terliyeceğine topu koşturup sonuç alsa daha iyidir, değil mi? Tıpkı bunun gibi para kazanmak için parayı koşturmak gerekir. Şimdi piyasada en çok para eden gene paradır. Çünkü piyasada para yoktur, para darlığı vardır, yüz bin lirana yetmiş bin lira verecek adam çoktur.

— Nasıl?

— Yani sen herife yüzbin lirayı vereceksin, herif yüzbin lirayı alıp iş çevirecek, sonra sana hem yüzbin lirayı verecek, hem de üstüne yetmiş bin lira!

— Nasıl olacak?

— Bal gibi olacak! Çünkü herif iş çevirdiği zaman yüzbin lirayla ildiyüz bin vuruyor, bunun yetmiş binini sana verse, kalır kendisine yüzotuz bin...

— Haaa!...

— Demek ki parayı çalıştırmak en iyi iş! Sen kendin çalışacağına parayı çalıştır, sen kendin koşacağına topu koştur.

İşi biraz daha kurcaladığımız zaman anladık ki bizim memlekette parayı çalıştıran çok kişi

var. Köyden kasabaya, kasabadan şehire kadar bir sürü akıllı kişi parayı çalıştırıp kendisi çalışmıyor. Bu bakımdan dünyadaki en çalışkan paralardan biri ve belki de birincisi Türk parası. Ağa köylüye para verip parayı çalıştırıyor, komisyoncu imalatçıya para verip parayı çalıştırıyor; ekicisinden biçicisine kadar herkes para alıp karşılığında daha çok para veriyor. Bizim para çok doğurgan bir para!... Yılda üç beş defa ürün veriyor. Diyelim elinizde yüzbin lira var, bu parayı yılda üç kere döndürseniz oluyor üçyüz bin lira...

— Peki, bunun adına tefecilik demezler mi?

— Ne derlerse desinler... Para, tembel tembel yatsın daha mı iyi? İş yapmak gerekli iş! Bak, elin oğlu Venüs'e gidecek, biz yerimizde tembel tembel oturuyoruz.

— İyi ama biz çalışmıyoruz ki, para çalışıyor!

Doğrusunu isterseniz paramızla iftihar etmek gerekir. Hani sizin her gün gördüğünüz bir liralıklar, yirmibeş kuruşluklar, iki buçukluklar, ellilik banknotlar meğer ne çalışkan şeylermiş! Sabahdan akşama kadar hiç durma-

dan çalışırlarmış. Gece olup herkes yatağına girdi, yorganı başına çekti, nasıl uyumaya başladı değil mi? Para'da uyku durak yok! Duvar saatleri nasıl tik-tak tik-tak diye çalışıyorsa para da öylece çalışıyor. Otomobilin taksimetresi gibi durmadan atıyor.

Örsünün başındaki demirci, kazması elinde madenci, plânını hazırlayan mühendis, hastanın nabzını tutan doktor, tezgâhın önündeki halıcı, kayığın içindeki balıkçı, davasını savunan avukat, vidasını çeviren işçi, direksiyonu kullanan şoför, kalemi elinde ressam kaç para eder ki!...

Eloğlu kolayını bulmuş işin!...

Bir koyup iki, iki koyup dört, yüz koyup bin, bin koyup yüzbin kazanmanın yolunu bulmuş...

Alın terinin para etmediği, ama paranın para ettiği bir ülkede yaşıyoruz.

Sevgili Akbaba okuyucuları, geriliğimizin gerekçesini sorarsanız işte bu cümlede yazılıdır: Biz alın terinin para ettiği, ama paranın para etmediği bir ülke haline gelebildiğimiz gün kalkınmaya başlayacağız.

AKBABA

✱

İyi dayandı gene

Ulusoy'un da istifa etmesiyle M.P., Mecliste senatörsüz kalmış.

M.P. bu sefer iyi dayanıyor doğrusu. Zira sayın Bölükbaşı'nın kurduğu partilerin akıbeti, hepimizin malûmudur. Üstad kolları bir sıvadı mı, istifalar çoğalı. İstifalar çoğaldı mı, Senatoda grupsuz kalır; Mecliste grupsuz kalır; senatörsüz kalır, mebusuz kalır; derken koskoca partide kala kala bir tabelâ ile, bir de lider Bölükbaşı kalır!

✱

Öyledir

Ecevit, «Düzen bozukluğundan milyonlarca insan bakımsız ve açtır» demiş.

Öyledir. Kim nin açlığı düzen bozukluğundandır, kiminin açlığı hazım bozukluğundan... Milyonlarca insanın açlığına gelince: Bunun da sebebi, gıda maddelerinin bozukluğundan!

Yazısız

EN SEVMEDİĞİ şeylerden biri, yaşının sorulmasıydı; bir de satıcı, şoför, bindiği taşıtın bi-letçisi, yolcuları gibi hiç tanımadığı, ama şurda burda karşılaştığı kişilerin kendisine, «Bey amca, bey baba» gibi sözlerle seslenmelerine çok sinirlenirdi. Tanımyorlarsa, beffendi, demeliydiler.

Seksenini geçmişti, ama otuz yaşındaymış gibi dik yürümeye çalışır, yürürdü de... İnsan için en gereksiz gereç bastondu. Orta yaşlardayken baston kullanmıştı. O zaman olur... Ama bu yaşlarda baston, insanın yaşlılığını belli ederdi.

Hafta akşamdan saç traşı, gün sektirmeden sakal traşı olurdu. Giyimine, kuşamına gençlerden çok özenirdi. Bembeyaz gömleğin hiç kırışksız yakasına boyunbağının düğümü milimi milimine oturmuş olacaktı. Tek kırışığı, en küçük lekesi olmayan ceketin sol üst cebinde her zaman sakız beyazlığında mendil bulunacaktı... Gözlüğü de sevmiyordu, ama ne yapsın ki, takmak zorundaydı.

Bir yaşıtı arkadaşıyla yolda giderlerken:

— Şuradan bir kaç mendil alayım... diye bir mağazaya girdi.

Arkadaşı:

— Geçen gün yine benimle almıştın ya bir düzine mendil... dedi.

— Almalı, almalı, dedi arkadaşına, varken almalı... Bir bakarsın, iyi mendil bulunmaz piyasada, iyisi bulunur, bakarsın, bende para olmaz... Varken almalı...

Satıcı kıza:

— Beyaz keten mendil istiyorum... dedi.

Kız, kutu, kutu mendiller çıkardı.

— Sağlam olsun, dayanıklı olsun... Satıcılara ya da öyle genç kişilere, «Oğlum», «kızım» demezdi; çünkü yaşı belli olurdu.

Sekiz mendil birden aldı. Arkadaşı:

— Bu kadar çok mendili ne yapacaksın? dedi.

— Olsun, olsun... Sonra pahalılaşır, ucuzken almalı, evde bulunsun...

Hemen çıkmadı mağazadan, dört çift çorapla üç de boyunbağı aldı.

İki gün sonra, başka bir arkadaşıyla giderlerken, iki gömlek, dört mendil, beş çorap daha aldı.

Arkadaşları, onun bu huyunu biliyorlardı. Evinde çamaşır dolabı, mendil, çorap, boyunbağı, gömlek gibi şeylerle doluydu, hepsi de yepyeni... O kadar da çoktu ki bunlar, seksenini geçmiş bir adamın, değil kullanmasına, bunlara el sürmesine bile vakti kalamazdı.

Arkadaşları, ona duyurmadan, a-ralarında alay ediyorlardı:

— Yahu, bu yaştan sonra...

Mal canlısı...

ZAMANı KAZANMAK İSTEYEN ADAMIN HAYAT HİKAYESİ...

aziz nesin

— Yok canım, öyle olsa mal mülk alır...

— Parası yok ki...

— Deli kardeşim, deli... Herkesin bir deliliği var, bununki de böyle...

— Dükkân mı açacak, nedir?... — Koleksiyon yapıyordur belki...

— Mallar pahalılaşınca karaborsa-ya sürecektir belki de...

BU ADAM için böyleydi? Bunun nedenini anlamak için, özet de olsa, onun hayat hikâyesini bilmek gerekir.

Bu adam, zamanı gönlüne uydurmak, zamanı kandırmak istiyordu.

Daha çocukluğunda, yaşıdan bir gün aldı mı, bir yaş büyük olduğunu söylerdi. Onuncu yaş gününden bir gün sonra, onbir yaşındayım, derdi. Çünkü büyümek, çabuk, çabuk büyümek istiyordu. Onüç yaşındayken, onbeş yaşında olduğunu söylemeye başlamıştı. Ana babasıyla bu yüzden tartışır, onlar onüçüne daha yeni bastığını söyleyince:

— Ha onüç, ha onbeş, derdi, on ikiyi geçti mi, onbeş sayılır.

Onsekizi geçince de yirmi yaşıda sayılırdı. Yirmi olur olmaz da, artık her yıl beşer beşer büyüyor, yirmibeş yaşında olduğunu söylüyordu. Yirmibeş yaşında olduğunu söyleye söyleye, böylece zamanı kandırıp, yirmibeş yaşında olacağına kendini inandırmıştı.

İSEDE öğrenciyken, herkesin kullandığı takvimin yanlış olduğuna inanmış, kendince bir doğru takvim yapmıştı. Bu takvim, liseyi bitireceği güne kadar sürüyordu. Bu özel takvimde, pazar günleri, bayram günleri, tatil günleri yoktu. Çünkü esas, liseyi bitirme tarihi olduğuna göre, bu günler yaşanmıyor, demekti. Cumartesiler de ya-

rım gün hesaplanıyordu. Gitgide özel takviminde değişiklikler yapıyordu. Uykusu saatlerini de takviminden çıkarmıştı. Böylece, lisenin onuncu sınıfına başladığı gün, başkalarına göre liseyi bitirmesi için iki yıl varken, onun özel takvimine göre, liseyi bitirmesine yalnızca, tatiller çıktıktan sonra on dört ay vardı. Yarımlar ders günü cumartesilerle, pazarlar çıkınca üçyüz otuzbir gün kalıyordu. Uykusu saatlerini, derslik dışında kalan saatleri çıkarıyordu, o zaman, yüz kırk gün sonra liseyi bitirmiş oluyordu takvimine göre. Günleri de saate çevirmişti; üçbin ikiyüz saat sonra liseyi bitiriyordu.

— Üçbin yüz onbeş saat, sekiz dakika kaldı... İkibin seksendört saat on dakika kaldı...

Böylece liseyi bitirmesini çabuklaştırmış oluyordu.

D AHA kış bitmeden paltoyu sırtından atıyordu. Karlar erimeye başlayıp da, şöyle birazcık güneş göründü mü, artık palto, par-desü giymezdi. Çünkü, yazı daha çabuk getirmek istiyordu. Palto giymeyerek, zamanı kandırmak istiyordu. Palto giymeyince hava onu görecekti, karlı yağışlı soğuk olmayacaktı, ona öyleymiş gibi geliyor, daha doğrusu öyle olmasını istiyordu.

Atkılara sarınmış, kalın palto lu insanlara:

— Artık yaz geldi, yaz geldi... di-yordu ki, onlar da öyle söylerler.

Herkes birden yaz geldi derse, havalar da bunca insanı yalanlayacak de-gildi ya... Palto giymediği o kışın o son günlerinde:

— Oooh, paltoyu atınca kuş gibi hafifledim, diye uçmak isteği duyar, ama çok zaman da üşütür, hastala-nırdı.

O sırtından paltoyu atmazsa, yaz hiç gelmeyecekmiş sanırdı.

Oturduğu apartmana, daha yazdan kalorifer için çok kömür alınırsa kızardı. Bu kadar çok kömür alınmı-ca, kalorifer daha uzun zaman ya-nacağı için, kış da elbet, kömürlere göre uzardı. Kalorifer yandıkça kış da gitmekte gecikecekti.

BİR kızla sevişiyordu. Sevgili-siyle randevusuna, söz verdiği saatten çok önce giderdi ki, zamanı kandırıp, sevgilisi de erken-den gelsin, çarçabuk buluşsunlar...

Saat ondörtte mi buluşacaklar, iki saat önce gidince, saat onikide on-dört olabilir, saatler çabuk geçerdi. Birkaç zaman sonra bu kızıdan so-guyunca, randevularına geç gitmeye başladı ki, kandırdığı saat de geri kalsın...

Vapura binecekse, vapurun kalk-ma saatinden çok önce iskeleye ge-lirdi. Vapur onu görünce, daha er-ken iskeleye yanaşacak, daha erken kalkacaktı. Başka taşıtlarda da böy-le yapardı. Onun hazırlığını görüp saatler ileri gider, taşıtlar çabukla-şılırdı.

E ZAMAN karpuz alsın, daha karpuzu kesmeye başlarken:

— Hayatımda bu kadar güzel karpuz yemedim... derdi ki, karpuz onun bu sözünü duyup güzelleşsin, olgunlaşsın... Her sefer bu böyleydi:

— Hiç bu kadar tatlı kavun ye-medim...

Kavun, tatlı olmasa bile, bu öv-güye lâyık olmak için, onun gönlü-ne göre tatlılaşacaktı.

Daha delikanlıyken olgun bir a-dam olmak istediği için, bıyık bırak-mış, baston kullanmaya başlamıştı. Yine bu yüzden erkenden cigara iç-meye başlamıştı. Böylece, erken ol-gunlaşacak, saygı görecekti.

Altı aydır giydiği ayakkabı için:

— Daha alalı on gün bile olmadı... diyerek ayakkabının eskimeyeceğine inanırdı. Elbette, daha yeni alınmış ayakkabı eskimeyecekti; gönlünce, al-tı ayı on güne indirmiş olurdu.

VLENDİ. Karısı gebeydi. Karı-sım, günü gelmeden önce doğ-umevine yatırmak istiyordu.

— Çocuk yedi aylık mı doğsun is-tiyorsun?

Hayır, çocuk normal zamanında doğmalıydı.

— Dokuz aydan önce doğum olur mu?

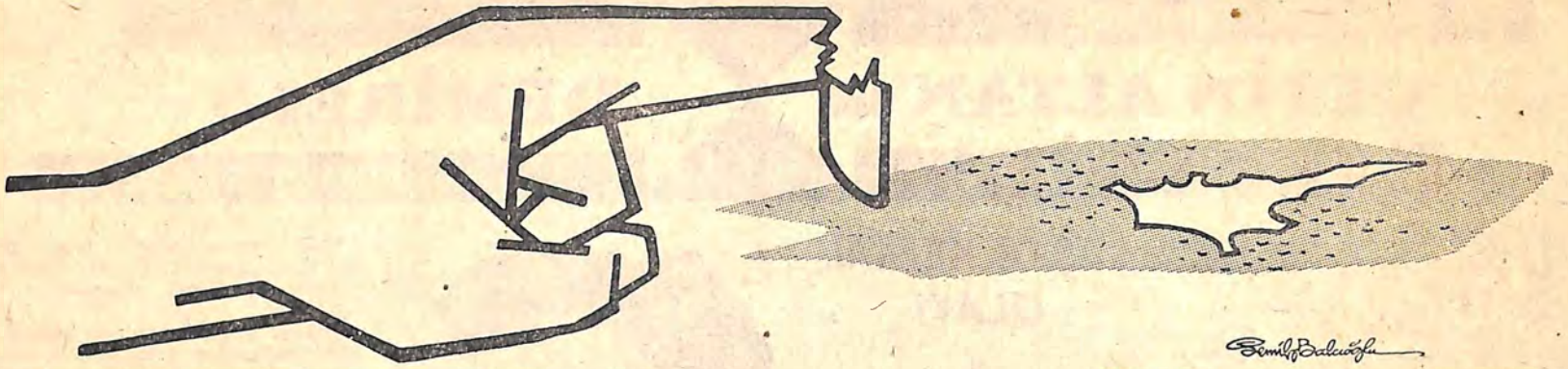
Olmaz, ama dokuz ay daha sıkış-tırılabilir. Karısı erkenden doğum evine yatarsa, karındaki çocuk da bunca hazırlığın yapıldığını görünce, doğacaktı elbet... Çocuğu utandırıp erken doğmasını sağlamak için, ka-rısını erkenden doğumevine yatırdı.

Sabah erkenden işi varsa, gece ya-rısı yataktan kalkar, pencereyi açar:

Türk notasından sonra :

Yunanistan'da durum!

YAZISIZ

— Gün ağarıyor ne güzel, kalk da güneşi seyret... diye karısını uyanıdırırdı.

Güneş onu duyacak, gecikmekten utanarak, daha erken doğacaktı.

YAYINLADIĞI bir yazı yüzünden tutuklandı. Cezaevinde zamanın çabuk geçmesini istediği için, bütün gün yatağın içinde, yorgani başına çekmiş yatar akşama doğru yorgani kaldırıncı da:

— Aaa, sabah olmuş!... diye şaşardı.

Böylece, iki günü, bir güne sıkıştırdığı bile olurdu.

Cezaevinde kitap okuyacaksa, normal olarak iki günde okuyup bitirdiği kitabı iki haftada okuyarak, iki haftayı iki güne indirdiğine inanırdı.

ZAMANLA karısı da kendisine uymuştu. Kırk yaşındayken, sabahları cigara öksürüğüne tutulsa, karısı:

— Aman bey, elli yaşında adamlar gibi öksürüp durma allâsen... derdi.

Elli yaşına geldiği zaman, merdiven basamaklarını duralayarak çıkarsa, karısı:

— Aman bey, altmışında adamlar gibi oflayıp puflama öyle... derdi.

Böylece, o da kocası gibi, gönlüne göre, zamanı durmadan ileri atıyor, yani zamanı kandırıyordu.

Kocası, altmış yaşındayken ağrıdan sızıldan yakınsa:

— Aman bey, sanki yetmiş yaşındaymışın gibi öyle yapma... demeye başladı.

Adam yetmiş yaşındayken uyuklarsa, karısı:

— Sanki seksen yaşındaymışın gibi ne uyukluyorsun öyle?... derdi.

İşte böyle böyle, durmadan zamanı kandırıyordu o da kocası gibi...

Kocası seksen yaşına varmadan kadın öldüğü için, «Aman bey, sanki doksan yaşındaymışın gibi öyle şey yapma!» diyemedi.

Adam yalnız kaldı.

KIRK yaşındayken bastonu attı, kırkiki yaşında bıyıklarını kestirdi.

Kırküç yaşındayken, yaşı kırk sayılır, diyordu. Kırkbeş yaşına kadar hep kendini kırk yaşında saydı. Elli oluncaya kadar da, hep kırkbeşinde kaldı.

Elli yaşından sonra saçlarını boyadı. Eskisinden sık giyinmeye başladı. Altmışından sonra, yolda dik yürümeye çalışıyor, yetmişinden sonra da dinç görünmeye uğraşıyordu. Her gün sakal traşı, her hafta saç traşı oluyordu. Kendisine «Amca bey, bey baba, efendi amca» gibi sözlerle seslenenlere sinirleniyordu.

Seksen yaşından sonra, yaş konusunun açılmasına kıızıyordu. Yine zamanı kandırmak, zamana yaşını unutturmak istiyordu.

Durmadan mendil alıyordu, çorap alıyordu, gömlek alıyordu ki, bunları giyecek zamanı kalsın. Bu kadar mendili, çorabı, boyunbağı olan adamı almaya ölüm utanırdı. Gönlüne

Yusuf Ziya Ortaç Armağanı Akbaba'nın Büyük Mizah Yarışması

1 — Şiir 2 — Mizah hikâyesi 3 — Karikatür

Mizahın üç türünde açtığımız yarışmanın kuralları şöyledir:
1 — Amatör olmak. Türkiye'de çıkan dergi ve gazetelerin hiç birinden imzalı eseri yayınlanmamış bulunmak.

2 — 6 Aralık 1967'de başlayan yarışmaya gönderilecek eserlerin, en geç 17 Ocak 1968 tarihine kadar elimize geçecek şekilde postalanması. Bu tarihten sonra gelen eserler dikkate alınmaya caktır.

3 — Yazıların, kâğıdın bir yüzüne daktiloyla yazılması, karikatürlerin çini mürekkebiyle çizilmesi şarttır.

4 — İsimlerini ilerde açıklayacağımız büyük jüri 18 Ocak 1968 tarihinden sonra toplanarak çalışmalara başlayacak, kazananların isimleri 11 Mart 1968 tarihinden sonra ilk çıkacak AKBABA'da açıklanacaktır.

5 — Her türün birincilerine ayrı ayrı biner lira «1000 T.L.» ödül verilecek, ödül kazanan eserler dergimizde yayınlanacaktır.

6 — Yarışmacıların, eserlerinin altına açık ad ve adreslerini yazmaları şarttır.

7 — Eserler, aşağıdaki adrese postayla gönderilebileceği gibi, elden de getirilebilir.

Akbaba dergisi
Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 8-10, Daire: 3 — İstanbul.

8 — Bir karışıklığa meydan vermemek için yarışma zarflarının üstüne «YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI» yazılması gerekmektedir.

AKBABA, 46 ncı yıldönümünü sevgili okurları ile kutlarken, bütün amatör mizahçılara başarılar diler.

— Sen erkekçe iş yapmasını bilmez misin be!...

göre zamanı kandırarak, ölümü geciktirmek için boyuna mendil çorap, gömlek alırdı; bunlar el sürülmemiş, yepyeni dururdu. Daha başka, büyük şeyler almak için parası yoktu. Ancak bunlara yetiyordu.

Kış geldi mi bir daha gitmesin istediği için, paltosunu yaz başında bile çıkarmıyordu ki, kış paltosunu görsün de utansın, gitmesin... Yaz geldi miydi de, yaz gitmesin, hiç kış olmasın, hiç zaman geçmesin istiyordu.

Mendil, çorap, boyunbağı, dön, gömlek...

— Almalı, almalı... diyordu, sonra pahalıların da... Sonra iyisi bulunmaz da...

Ama kendisi de inanıyordu bu sözlerine, kendi yalanlarına kendisini inandırmıştı. Düzinelerle mendili, destelerle boyunbağlarını eskitmek için, hüüüüü, daha ne kadar çok yaşamak zorundaydı...

Ben size, ölmüş bulunan ünlü bir Türk şair ve yazarını anlatmaya çalıştım. Tanıdınız mı? Daha iyi, daha yakından tanımak istiyorsanız, şöyle bir aynaya bakın, onu göreceksiniz.

Aziz NESİN

Kaç, tut'..

Bırak saç, sakal yolmayı,
Üzüntünü unut unut!
Önüne gelen 'okmayı
Başkaları kapmadan yut!
«Tavşana kaç, taziya tut!»

Zor cahile söz anlatmak,
Olsan bile Sultan Mahmut.
Yasak ekâbire çatmak;
Çünkü hepsi «Misli barut»
«Tavşana kaç, taziya tut!»

Etiketler seçilmiyor,
Pahalılık bulut bulut,
Çevrilen filim kaç buut?
«Tavşana kaç, taziya tut!»

Multekirler el üstünde,
Dilediğin kadar somurt.
Bozukluk varsa sütünde
Ne yağ yersin, ne de yoğurt.
«Tavşana kaç, taziya tut!»

Bütçemizde yok intizam,
Esnaf ise Nemrut, Nemrut.
Suya, benzine, gaza zam.
Bildikleri bir tek komut:
«Tavşana kaç, taziya tut!»

Neyin kaldı tadı, tuzu?
Yüreğini avut avut!
Aday; seçimlerde kuzu,
Sonra hepsi kesilir kurt;
«Tavşana kaç, taziya tut!»

Salâhattin KUTLU

Y AŞAR Kemal'i, «Olay adamları» grubuna katarken koğuşa katmıyorum... Bölmeyle, kontrolaktan, ayırıcıyı öbürlerinden...

Gerçek bir «Olay» olabilirdi edebiyatımızda. Üzü, sınırları aştığı halde, istidadı sınırlı kaldı... Sağ duyusunun sınırlılığından ötürü!

Zorla olağanlığa adandı. «İmza sahibi» olmanın vergisini ödeyemedi...

Koğuştan ayırmamın ikinci sebebi, hâlâ maddi rahatsızlıklar içinde kıvrınmasıdır. Ömrünün sonuna kadar kıvrınacağı şüphe götürmez!

Üçüncü sebep... Arkadaşımdır...

Yaşar Kemal'de, ben, bir çevrenin nasıl yalnızlığı ayrıştırdığını görürüm. Nasıl istidatları kuşa çevirdiği i, nasıl sarp gurur yaşamayı hemen imkânsız kıldığını...

Bir dördüncü sebep de, hâlâ psikolojisinin piyasasının «Olay adamlarından» farklı olması, belki sevdiğim için tarafsız olamıyorum!

Daha bir kaç sene önce bir yanardağ yutmuşcasına sıcaktı içi. Şimdi sadece bir mangal yutmuşcasına sıcak... Mangalın ateşi de yavaş yavaş külleniyor, fazla püskürülmeden ötürlü! * * *

«MAY» diye bir dergi çıktı. Aziz Nesin'in bir yazısı var içinde: İlyâ Ehrenburg'a ait, ilk sayıda... Bir pasajı, Yaşar Kemal'den bahsediyor.

Beraberce, yetmiş dört yaşında, diktatörlerin bile kolladıkları yazarı ziyarete gitmişler. Ehrenburg'un evinde göze çarpan, Goblen bir halı varmış.

Yaşar Kemal lâf dinlemeğe değil, lâf söylemeğe alışık olduğundan; yetmiş dört yaşında, hiçbir rejime boyun eğmemiş İlyâ Ehrenburg'dan bir şey öğreneceğini aklı kesmediğinden konuşmuş konuşmuş konuşmuş. Gobleni bir Türk halısı taklidi olduğunu gemsiz azıslık anlatmış anlatmış anlatmış, Yaşar Kemal'ce.

«Sabır adamı» Aziz Nesin, bunu MAY'da yazmak ihtiyacını duymuşsa, o hâlâ İlyâ Ehrenburg'un önünde duyduğu iç büzülmesini yenememiş olduğundandır. Yoksa Aziz Nesin, yazarların birbirlerinin «sözlüğü» olduğunu, toplumda birbirlerine anlayış hazırladıklarını, bir yazarın diğer bir yazarın müttefiki olduğunu bilir...

Büyük sabır adamının sabrı taşmışsa, kimbilir nelere susmuştur diye düşündüm yazıyı okuduğumda ve güldüm.

Aziz Nesin ise, «Kim bilir İlyâ Ehrenburg ne düşünmüştür?» diye bozuluyor. Gülmüştür, sadece gülmüştür!...

İnsanların kendilerini pek aşmalarını beklememeli, insanların kendi kendilerini de bunca «telef» etmelerini de soğukkanlılıkla kabul etmemeli!

Yaşar Kemal'i «Olay adamları» kafesine bence kattıran bu dipsiz «birikimsizlik» ve bu sonsuz hafiflik... Ve de, kendi sahasında iktidar hastalığı!

Artık o herkesten üstün, onun için dinlenecek lâf yok! Yavaş yavaş, derisinden hassasiyet çekilmekte... (Fransızların «tacte» dedikleri...) Beyninde hâlâ var o «tacte»!

İstidadını ne kadar çarpıtsa, hâlâ büyük.

Gene Yaşar Kemal'i olay adamları kafilesine katmamın sebebi, onlarla şu müşterek özelliği: Olduğundan fazla görünmek ve göründüğünden fazla olmak derdi. Yaşar Kemal için böyle bir zorun yoktu, öbürleri için vardı belki!...

YAŞAR KEMAL OLAYI

✱

Şile'nin inci kumu üzerinde, bir esmer, bir gençten, bir azman adam elli adım gidiyor, elli adım geliyordu büyük ayak izleri bırakmanın zevkini tada tada kumda.

Kıyıda kayanın, denizdeki köpüğün, doğanın bir parçasıydı sanki... «Doğal» sıcaklığı, sevimliliği çoktu... Yüzünde, bir hikâye uydurup da yakalanmış çocuğun ifadesi vardı, aynı zamanda taşkın hislerin seline pek kapılmamış bir kurnazlık... Bu İnce Memet'in, Yer Demir Gök Bakır'ın, Orta Direk'in, Akçasazın Ağalarının yazarı, İşçi Partisinin milletvekili adayı Yaşar Kemal'di...

İsteddiği sayıda adım atınca, denize doğru yürüdü ve suyu hem kucakladı hem onunla güreşti...

«Neden bu kadar doğaya yakın?» diye düşündüm. Buldum. Bir gözü görmüyordu. Fizikman bir eksiklikleri olanlar, daha «doğal olurlar»... Fiziği, büyük avantajlarından biriydi.

Bir senaryo yazmak için Şile'ye gelmişti. Uzun yürüyüşler yapıyordu. Sohbeti, bir monologdu. Her bir cümlelerin başına, sonuna, ortasına «burjuva» kelimesini yapıştırıyordu. Her bir noktayı, burjuvalara karşı bir öfke patlaması şeklinde koyuyordu. Bu bir nevi, profesyonel öfkeydi: Büyük ve dürüst adamların çabuk kızdıkları inancına dayanıyordu. Ah, Yaşar Kemal!...

Artist mizaçlıydı. «Esprit de contradiction», her şeyin tersini iddia etme eğilimi vardı.

Buffo'nun paha biçilmez inciye yutan, bön gencine benziyordu azıcık!

Çocukların, «Kendilerinden daha az» bulacakları için azıcık yukarıdan

sevecekleri bir dev ağabey'di!

Çelişmeğe düşmeme kaygısı yoktu. Şans kritiği kendine karşı yoktu. Size, damdan düşercesine:

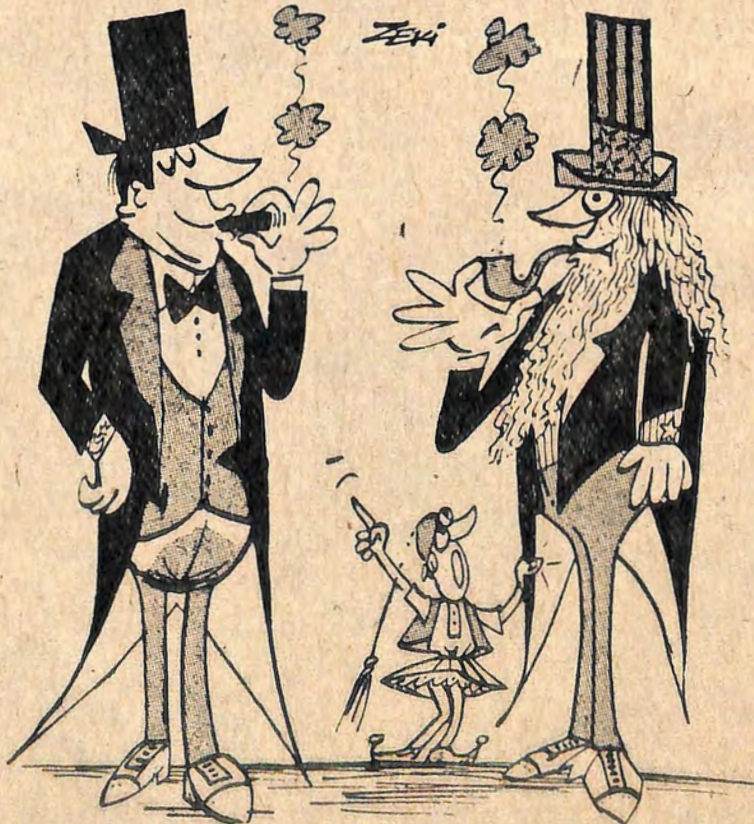
«— Meclisin en kuvvetli adamı Sadi Koças'tır» diyebilir, iki gün sonra, Sadi Koças'ın kim olduğunu unutabilirdi.

Yazarlara karşı çocuksu kıskançlıklar duyardı. Çocuklarınki gibi, güzel tarafı yoktu kıskançlığının. Kendisini affettirmek için, siklon kahkahaları atardı.

Günlük hayatta güdülmeye ihtiyacı vardı. Bir çocuk-adamdı, despot ana arayan...

Son eseri «Akçasazın Ağaları» ydı. Onunla, kültürle beslenmeyen istidadı, uç noktasına varmıştı. Kültürle beslenme ihtiyacını duymuyordu. Doğanın kültürü de üzerinden artık siliniyordu. «Burjuva» hayatta, o hani, avucunda pınardan su içmekle elde edilen kültür! Pınarlardan çoktan uzaklaşmıştı.

Hiç, «Başka yazarlar benim sahamda ne yapmış, ne yapıyor?» diye tasalanmıyordu.

— Şuna baksana Sam amca.. Beni dövmek istiyor!..

Hep, «Yeni bir teknik» buluyordu romanda, dünya kadar eski. Kendi orijinal taraflarını değerlendiremiyordu.

Orta Doğu Üniversitesi, Ankara'da... Bozkırın aydı lık düzlüğü, salonun camlarından dolup, insanı yoruyordu. Lâcivert kostümünü çatlattan iri bir Yaşar Kemal romanı hakkında konferans veriyordu çocuklara.

Bir romancının, roman üzere konuşması güzel bir belirtiydi memleket için. Konferansta bir tüttürüm-lük başkentten kimsenin gelmemiş olması, kötü bir belirtiydi memleket için.

Yazar, iri ellerini oynatarak gene burjuvaziye, alışmanın mekanikleştirdiği öfkeler sıçratarak konuşuyordu.

Konferans, maratondur. Üç buçuk saat sürdü. Çocukların sevgisi büyük tahammül şeklinde ispatlandı, kuru sandalyeler üstünde.

Yığın yığın konuşuyordu. Yığından ayırım yapmıyordu. «Kompozisyon» u yoktu. Tekrarlaması fazlaydı. Argümanlar keyfiydi. Ayrıca, burjuva sınıfına karşı bir yüklenmeydi. Cümlelerinde, «Doğayla, burjuva» kelimesi durmadan birbirinin başını gözünü yarıyordu. Bütün kusurlarına rağmen, «sıcak bir nefesi» vardı, ısıtıyordu...

Sonunda, açık hava ihtiyacından, hemen dışarıya çıkıldı. Akşam, bozkırın üzerine düşmekteydi hüzünlü. Biri, Yaşar Kemal'e yaklaştı:

«— İyiymi» dedi. «Fazla uzundu.»

Cevap: «— Dinlemeyi öğrensinler!...»

Yaşar Kemal'in kendisini, sıkı bir genel revizyona tâbi tutması lâzımdı, ama tutmayacaktı...

Yaşar Kemal, her halde «Boşluğu» genişlediğini ve yazarlığını bir yerde kalmaya mahkûm olduğunu biliyor. Gittikçe hırçınlaşacaktır.

İmza sahibi olmanın vergisinden muaf tutmuştur kendisini. Bu yönden ufak bir tâviz, bir yuvarlanma demektir.

Yaşar Kemal artık yazarlığının sınırını biliyor ki, kendisini hiç olmazsa lâfta tekrarlamaya başlamıştır: «İnce Memet'in devamını yazacağım» falan diye...

Bana kalırsa, bu devam yazılmayacaktır. Yazılrsa da ne ifade eder? Zaten «İnce Memet» ilk gençlik taşkınlığıyla fazla uzatılmıştır...

Yaşar Kemal yazarlığının sınırını biliyor ki, politikaya atlamayı düşünmüştür, günlük politikaya. Bu, bir büyük romancı için avucunu bozuk parayla doldurmak gibi bir şeydir. Yaşar Kemal sınıra vardığını biliyor ki, patron olmayı bir kitabevinde hissedarlıkla dener.

Ve... Büyük romancı Yaşar Kemal, çorba gibi çevirilerin okuyucuya sunulmasına ses etmemiştir.

Bu, zararlı sucuk, arı olmayan zeytinyağı satmaktan daha önemlidir bence...

«— Ayrıldı, yapamadı...» diyenlere de şunu derim:

«— Geçinememiştir de amca oğluyla ondan ayrılmıştır, topluma bulamaç çeviri sunmak füturundan değil!..»

Büyük kader yaşamayı, pahalıya ödemeyi, kabul edemedi yazık edebilirdi. Kendisine şunu demek isterim: «— Neden bu iflâs Yaşar Kemal? Neden artık mesafelerin, soluğun kadar, soluğundan da az?...»

Kaderimi sana da teslim edemem!

(Devamı var)

Dursun!

A TATÜRK'LE Venizelos, kanlı bir savaşın daha yaraları kabuklanmadan, iki memleket arasındaki bölünmez kader birliğine inanmışlardır. Türkiye ve Yunanistan'ın sınırları, bir dostluk, bir ittifak çizgisinden üstündü onlar için...

Bu yakınlık, geçici bir politika gösterisi değil, bir tarih, bir coğrafya zorlamasıydı. Bu zorlamaya, eşsiz Atatürk'le büyük devlet adamı Venizelos'un insan tarafları da katılınca, yeni bir dünya, örnek bir dünya belirliyordu ufukta...

Eğer sağ olsaydılar, insanlık, daha mutlu bir dünya üstünde olacaktı bugün. İkinci Dünya Savaşı'nın sulhü, yine böyle, zorbalara baş eğdiren hür silâhların sulhü olurdu ama, sonucu böyle olmazdı sanırım: Rusya'yı Doğu Almanya'da, Macaristan'da, hele Bulgaristan'da asla görmezdik!

Geçenlerde ansızın ölümüyle Yunanistan'a iç dengesini kaybettiren Venizelos'un oğlu, baba politikasına inanmış bir devlet adamıydı. Kendisiyle şahsen tanıştığım Başbakan General Papagos da, sözüne güvenilir, sokağa pabuç bırakmayan sağlam bir dostumuzdu bizim.

Karşılıklı inanç, karşılıklı çaba ile dostlukların en sağlamı olan kültür dostluğu, sanat dostluğu çalışmaları başlamıştı o günlerde:

İki memleketin tarih bilgilerin-den bir komisyon kurulacak, bütün düşmanlıkların tortusundan süzölmüş, tertemiz bir Türk - Yunan tarihi yazılacaktı. Yeni kuşaklar, bu yeni tarihi okuyarak yetişecektiler.

Bütün edebiyat kitapları, okuma kitapları dostluğun imbiğinden sızdırılacak, eski acılar, yeni yetişenlere tattırılmayacaktı. Yarının insanları, güzel sanatların gönülleri birleştiren büyüü içinde yetişecektiler.

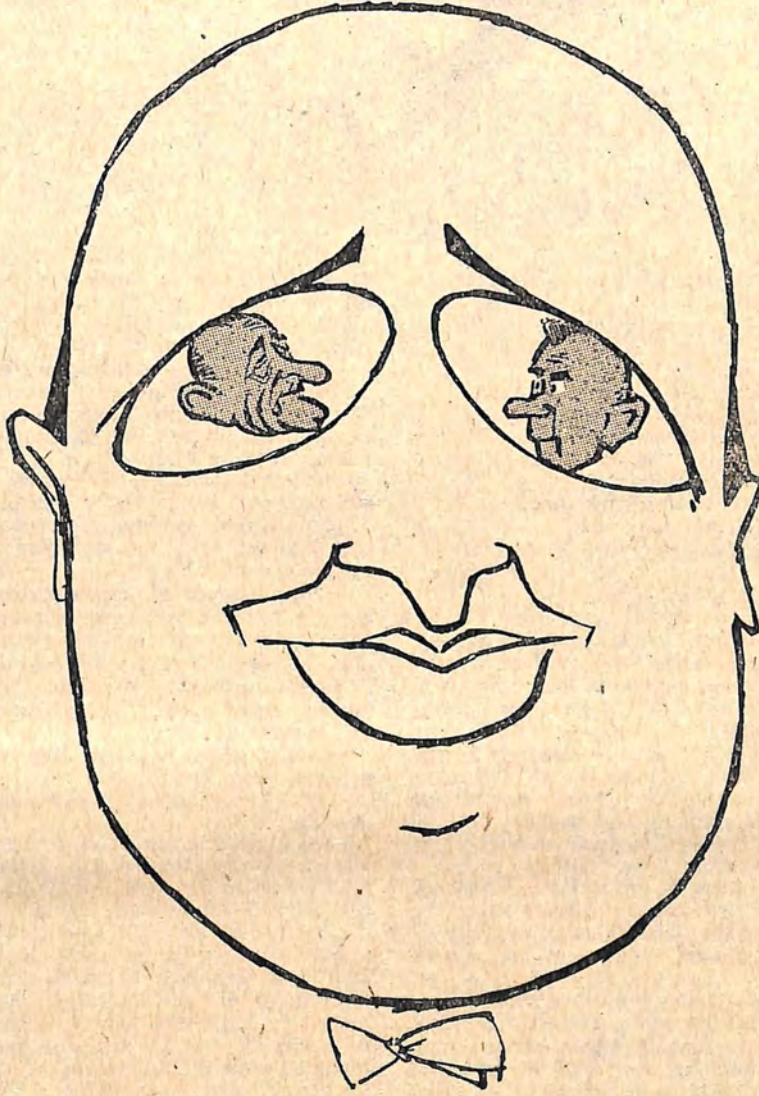
Lozan Antlaşması'nda «Garbi Trakya Müslümanları» di-

Geçmiş Zamanı
Olur ki...

YUSUF

ZIYA

ORTAÇ

— Gözlerime bakın, ne demek istediğimi anlarsınız!..

ye adlandırılan Türk'ler, sarıklı hocaların elinde, eski medrese havası içinde, arap harflerini heceleyerek yalpalıyorlardı. Papagos, sahici bir dostluk jestiyle Yunan gazetelerine bir demeç vererek antlaşmadaki «Müslümanlar» sözünün «Türk'ler» anlamına geldiğini açıklamıştı. Bir kelimenin değişmesiyle bir eğitim ve öğretim sistemi değişmişti: Yeni harflerle aramızda bir kültür bağı örölmüş ve çağdaş bilgilerin yolu açılmıştı Trakya Türk'lerine...

Yine o günlerde, bir Türk lisesi kurulmuş, anavatanından öğretmenler gönderilmesinde anlaşmaya varılmıştı.

Bunlar, güzel yarınlara, mutlu yarınlara atılmış büyük adımlar, ileri adımlardı elbet. Yıl, 1954...

Kıbrıs çıbanı, işte bu güzel, bu mutlu günlerde kızarıp baş vermeye başlamıştır.

Bir gün, büyükelçimizi Başbakanlığa dâvet eden Papagos, son derece dost bir yürekle:

— Artık, demişti, Kıbrıs işini askıda bırakınyacağım. Muhafiflerim, bana karşı en yıkıcı silâh olarak bunu

kullanmaya hazırlanıyorlar... Sokağı, gençliği kolayca arkasından sürükleyecek bir konudur bu... Çok rica ederim, hükümetinize bildiriniz, mesele alevlenmeden, oturup kendi aramızda dostça halledelim.

Cemal Hüsnü Taray, bu son derece elverişli havadan faydalanmak için hemen Ankara'ya uzun şifresini yazıyor. Gelen cevap, Başbakan ve Devlet Bakanının, Amerika yolculuğundan dönerken Atina'ya uğrayacaklarını bildir-mektedir.

Ama kısa bir süre sonra Yunan başkentine inen devlet adamlarımız, elçimize:

— Bu meseleyi şimdi konuşmayalım, diyorlar, dursun!

Nasıl daha uygun, daha elverişli bir yarın içindi bu «dursun» anlaşılamaz!

Konuşma, çaresiz, durmuştu. Ama olaylar, yine çaresiz durmamıştı!

Ondan sonrasını hep biliyoruz: Sanki bir dakika sonra sınırlarda silâhlar konuşmaya başlayacakmış gibi, ateş püsküren nutuklar, politika edebiyatını aşan sözler, sokağa inen politika, politikaya çıkan sokak ve... Ve nihayet o yüz kızzartıcı 6-7 Eylül rezaleti ve... Ve nihayet Yunan bayrağına selâm duran hükümetin zilleti!

Bir «dursun» un yaptıklarıydı bunlar: Masa başında ağaracak yüzlerimiz, kaldırımlarda kızarmıştı!

Şimdi dost Venizelos yok... Şimdi Papagos yok... Şimdi akıllı devlet adamı Karamanlis yok... Ve şimdi Atatürk mektebinde yetişmiş, milletlerarası konuşmaların başarılı politikacısı Taray yok!... Var olan, Papandreu'nun kafadarı kızıl papaz Makarios'la E.O.K.A. çete başısı Grivas!

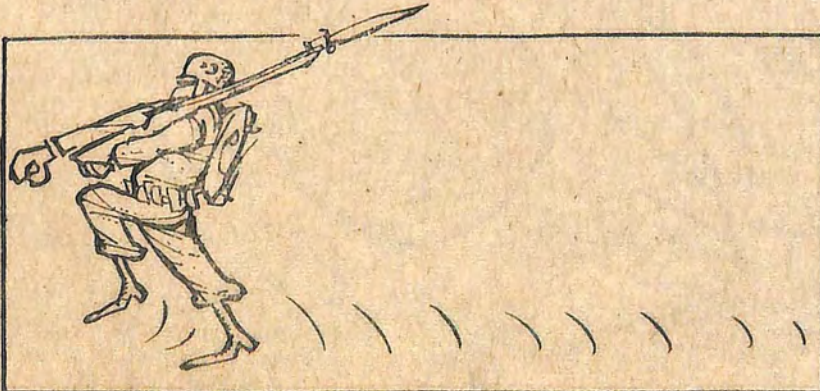
Artık tarihlerden kinleri silmekle ödevli profesörler, kürsülerden, bugünün aydın kuşağına yeni kinlerin tohumlarını ekiyorlar.

Artık sınırları beraber savunmaya hazırlanan silâhlar, birbirine ateş dolu düşman gözleriyle dikilmiş...

Elveda eşsiz Atatürk'ün, büyük devlet adamı Venizelos'un güzel rüyaları, mutlu rüyaları, elveda!...

Yusuf Ziya ORTAÇ

23 Nisan 1964

Ordu gider Mersin'e...

Biz gideriz tersine!

ÜNDAR, nefes nefese oda ka-
pısından içeriye girdi:

— Duydunuz mu? diye bağırdı.
Radyonun söylediklerini duydunuz
mu?...

Mangalın başında lâhana dolması
sarmakla meşgul olan Piraye hanım
başını kaldırdı:

— Ayol nasıl giriş o, odaya böy-
le?... dedi. Bakırköy minibüsü mü-
sün sen, paldır küldür koşuyorsun?...
Ne varmış radyoda? Zeki Müren mi
varmış?...

— Ne Zeki Müren'i be haminne?..
Göztepe Beşiktaş'ı yenmiş. Galata-
saray da Bursaspor'la beraber kal-
mış.

— Amaaaan deli!... Ben de bir şey
söyleyeceksin zannettim. Topçu mu
olacağım ben, bana müjde veriyor-
sun?...

Minderin üstünde yüzükoyun bul-
maca yapan Güner, başını kaldırdı:

— Ne olmuş Göztepe kazandıysa?..
Dündar zıp zıp yerinde zıplıyordu:

— On üç bulduk, on üç... Eğer iki
yalan söylüyorsam, iki gözüm öntü
me aksın.

Piraye hanım, elindeki dolmayı,
tencerenin içine bıraktı:

— Ayol ne onüçü o öyle?
— Haminne be... Totoda onüç bul-
duk.

— Kim buldu oğlum?..
— Biz bulduk. Güner'le beraber
oynamıştık.

Güner de uzandığı yerden ayağa
fırladı:

— Atma Allah'ışına... Düşüp ba-
yılıveririm haaa!...

— Eğer yalanım varsa, anamın ö-
lüsünü öpeyim.

Piraye hanım birdenbire celâllen-
di:

— Sus yezit!... Ne biçim yemin o?
İnsan kısmı, anasının üstüne yemin
eder miymiş?...

Güner çok heyecanlanmıştı:

— Aman anne, dur şimdi... Onüç
bulduk, yaşadık, zengin olduk...

Havaya zıplayarak, ellerini birbi-
rine çarpmaya başladı:

— Allahım çok şükür... Dünyalar
bizim oldu artık. Biz de zengin ol-
duk... Mil mersi Allahım, mil mer-
si...

Piraye hanım enikonu şaşırılmıştı.

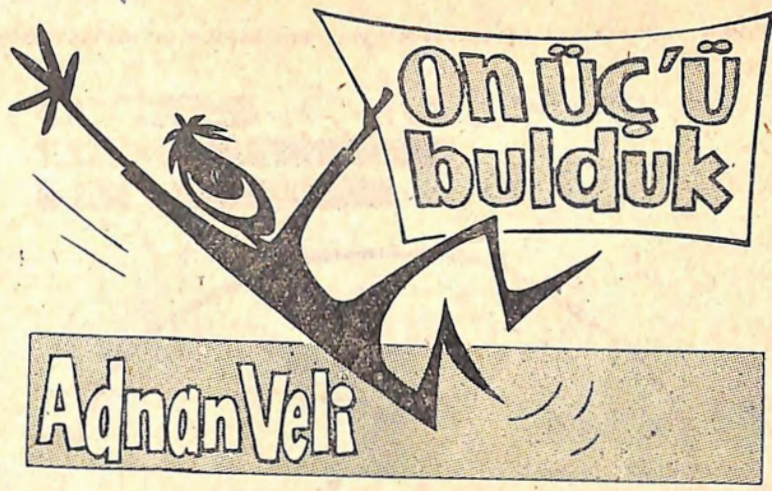
Bir Dündar'a, bir Güner'e bakıyor-
du. Dündar şarkıya başlamıştı:

**Hatırla sevgilili,
O mesut geceyi,
Çamların altındaaaa,
Verdiğin buuuuseylii...**

Güner, onun elindeki toto kâğıdını
kaparak kolonlar üstündeki yuvar-
lak işaretleri saydı. Tamamdı. On
üç bulmuşlardı. Sevincinden, oda-
nın içinde ça-ça-ça yapmaya başla-
dı. Piraye hanım büsbütün afalladı:

— Ayol, dedi. Seçimi kazanmış a-
day karısı gibi, ne tepinip duruyor-
sun öyle? Neymiş sebebi? Anlat da,
biz de bilelim.

Dündar, ilkin haminnesinin boyna-

na sarıldı. Kadının kulağına doğru
bağırdı:

— Onüç, onüç, onüç...
— Anladık onüçü canım... Onüç
demekle ne oluyor?

Güner de Piraye hanımın öte ta-
rafına geçip çenesini, saçını çekiş-
tirmeye koyuldu:

— Onüç demek paralar demektir,
liralar demektir...

— Kazandınız mı şimdi siz?
— Ka... zan... duk...

— Peki, kaç para kazandınız?
— Binler, on binler, yüz binler...

Tattara lâm lâm...
Kadın büsbütün şaşırıldı:

— Deli saçması konuşma da, doğ-
rusunu söyle...

Güner, ça-ça-ça'yı mamboya çevir-
di. Dündar da olduğu yerde duramı-
yordu:

— P.T.T. sıfır, Fenerbahçe 1... Ga-
latasaray 1, Bursaspor 1... Tittiri tim
tim, tattara tam tam... Pippiri pim
pim, pappara pam pam...

Çocukların sevinci, yavaş yavaş Pi-
raye hanıma da geçti:

— Hişşşt, durun biraz... Zıplama-
yın öyle de, işi iyicene anlayalım.

Ne kazandınız? Nasıl kazandınız?..
Bu sefer Güner, onun boynuna sar-
ıldı:

— Dündar bir lira koydu, ben de
bir lira koydum. Totoyu doldurduk.

Parayı dayıma verdik. «Yatır bunu»
dedik. Bir kopyesini de yanımıza
aldık. Maçların hepsini bildik, para-
yı kazandık, zengin olduuuuk...

— Şimdi biz zengin mi olduk a-
yol?

— Zengin olduk ya...
— Kaç paralık zengin olduk?

— Çok para... Sayısı şimdiden bel-
li değil.

— Ne zaman belli olacak?
— Salıya...

Piraye hanımın, inanılmaz bir ha-
li vardı. Dündar Güner'e:

— Bak görüyor musun ne akıllı
çocuğum? dedi. Ben doldurdum bu
sefer. Dediklerimin hepsi çıktı. Şim-
di söyle bakalım, Chevrolet mi ala-
cağız, yoksa Taunus mu?

— Pontiac altmış sekiliiz... Ben

de bir vizon, zizon, kizon, pizon...
Bir lâme tuvalet, beş çift iskarpin...
Jourdan'dan...

Dündar tamamladı:

— Ben de on kat elbise, yirmi a-
yakkabı, yirmi gömlek... Petula
Clark'ın, Adamo'nun bütün plâkla-
rı... Elli kilo çikolata, elli kilo muz...

Piraye hanım atıldı:

— Hişşşt, bana bak... Paranın hep-
sini bitirme... Siz, sırf kendinizi mi
düşünürsünüz? Haminnenizin canı
can değil mi? O da bir şey istemez
mi?

— Sana canımız kurban haminne-
ciğim... Başörtü, yeldirme, seccade,
kehribar tesbih, misfak, kışlık yün
don, kasıkbağı, altın gözlik, beş ki-
lo sarmısak, beş şişe hacıyağı... Ne
istersen hepsi senin... Kamyonlarla
eve taşıyacağız.

— Aman, hacıyağı, sarmısağı ne
yapayım ben?

— Dile benden ne dilerse hamin-
neciğim!...

— Ben ağzıma bir takım yaptır-
mak istiyorum. Elmayı bile, rahat
yiyemez oldum artık. Bu diş yüzün-
den çekmediğim kalmadı. Hattâ bil-
dir, ayıptır söylemesi, kısmetim bi-
le çıkmıştı. Sırf dişimin sebebine a-
dam sonradan caydı. O zaman evle-
neydim, şimdi mebus karısı olup
Ankara'nın apartumanlarında sosye-
te olacaktım. Bir diş deyip de geç-
memeli... Bak insanın başına ne iş-
ler açıyor, neler kaybettiriyor... Ra-
ziye'nin benden fazla nesi vardı?

Hihihi... Ama büyüyle, muska ile, ne
ile olursa olsun evlendi ya... Hem
üstelik onunkisi birinci sınıf me-
busmuş. Hani mebusların bir de iyi
cinsleri var. Ne deniyor onlara?

— Milletvekili mi?

— Milletvekili ama, onlar da iki
cinsmiş. Bir çeşidi francala hamu-
ru gibiymiş de, bir çeşidi de ekmek
hamuru gibiymiş. Adı aklıma gelmi-
yor ki... Settar diyeceğim geliyor...

— Haaaa, haminne, anladım... Se-
natör...

— Hah tamam. Selâtor... Raziye'-
nin kocası, Selâtor çıktı işte... Be-
nim bu ağızımın içi böylecene kal-

dıkça askeriye hamurunun ekmeğin-
den bile kısmet çıkmaz.

— Ah haminneciğim, bir takım diş
dediğin de nedir ki?... Üç takım bir-
den yaptırırız. Başka ne istiyorsun?

— Gelinlik esvapta filân gözüm
yok artık... Belki, yakası kürklü bir
manto yaparım.

— Başka?...

— Çamaşır makinası lâzım olmaz
mı bu eve hiç?

— Onu da alırız...

— Ben söylemeden niye düşünmü-
yorsunuz?

— Alırız haminneciğim, alırız. Sen
meraklanma...

— Zaten o çamaşır makinasını al-
dıktan sonra Sarıcalı İclâl'i, hasedin-
den sıcak küle gömülmüş at kesta-
nesi gibi çatıncı çatır çatılatcağım...
Eğer ki ben de bunu yapmazsam,
bana da Tabur İmamı Hayri'nin ilk
göz ağrısı, Fesliyan yapırağı Piraye
demesinler. Bak görün siz...

Yere eğilip dolma tencerisini alır-
ken, kapı çalındı. Piraye hanım Dün-
dar'a döndü:

— Koş aç bakalım, dedi. Dayın o-
lacak... Adapazarı'ndan bu akşam
dönecekti. Aç kapıyı... Koş...

Dündar, zıplaya zıplaya kapıya git-
ti. Güner'le Piraye hanım da arka-
sından çıktılar. Gelen Rahmi beydi.
Dündar sevinçle dayısının boynuna
atıldı:

— Şeker dayıcığım, dedi. Büyük
müjdelermiz var sana...

Adam şaşırıldı. Etrafına bakınırken,
Güner de dayısının yanaklarını min-
cıklamaya başladı:

— Spor totoda onüçü bulduk. Zen-
gin olduk artık...

Adam, büsbütün afalladı:

— Nasıl onüçü buldunuz?

— Hani dayıcığım, sen Adapazarı'-
na giderken, yolda şu parayı yatır
diyerekten spor toto kuponunu ver-
miştik ya... İşte o kolonda onüç bul-
duk. En az yüz bin lira alacağız.

Rahmi bey biraz düşündü:

— Ne zaman vermiştiniz kuponu
bana?

— Hani sen, perşembe günü evden
çıkiyordun da, Güner dedi ki «Dayı-
cığım, şu parayı al, spor toto ba-
yıine şu kuponla beraber yatırır»
dedi ya?

— Evveet...

— İşte o kuponla onüçü bulduk,
zengin olduk.

Rahmi bey biraz düşündü, sonra
sustu. Küçük bir sessizlikten sonra
mırıldandı:

— Ben onu cebimde unuttum ço-
cuklar... Hay aksi şeytan... Hiç de
aklıma gelmedi be yahu!...

Hepsinden bir soğuk ter boşandı.

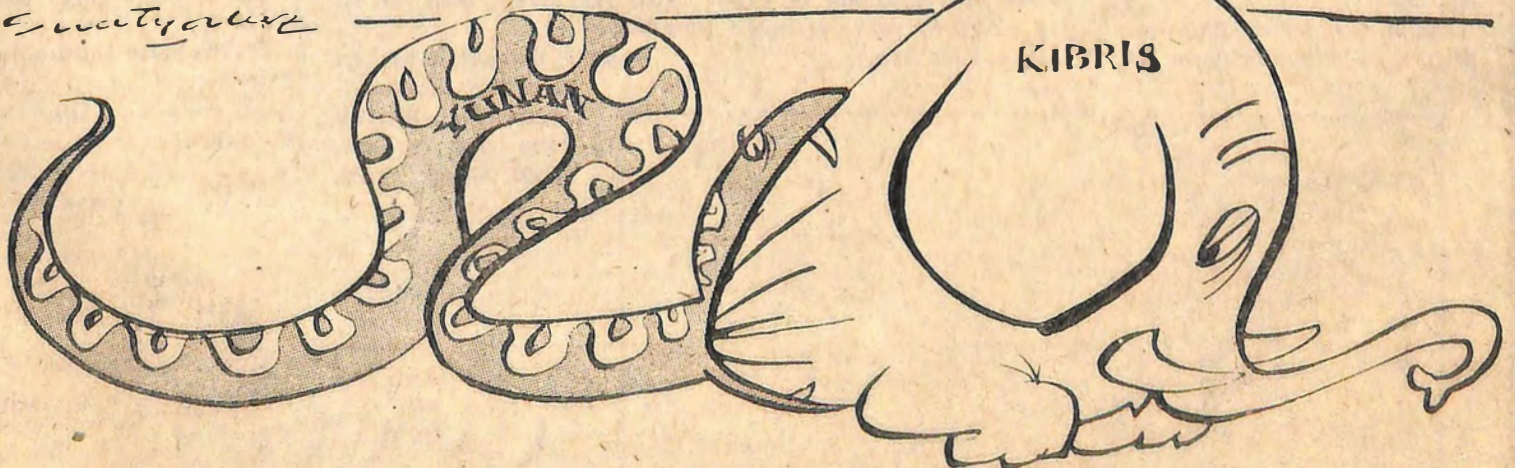
Piraye hanımın elindeki dolma ten-
ceresi, büyük bir gürültüyle taşığa
düşti. Bir saatir, bunca emekle sar-
dığı lâhana dolmaları etrafa yayıldı.

Güner bir çığlık attı. Kadın da taş-
lıktaki iskemenin üstüne yığılıverdi.

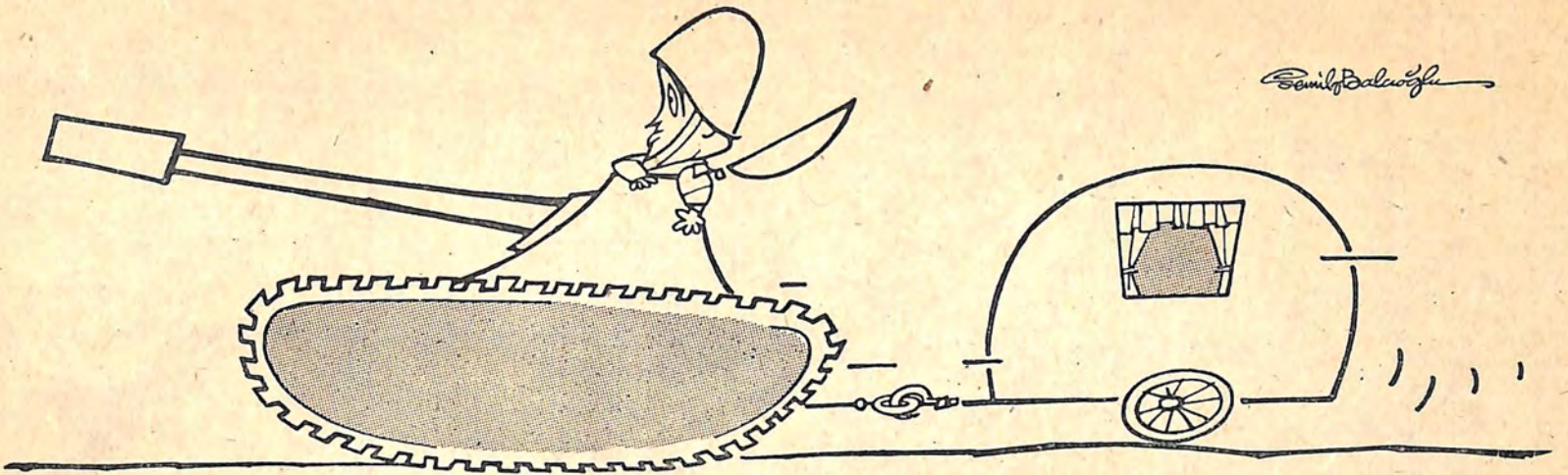
Sonra bir inilti halinde:

— Allahım seven, bir parça tur-
şu suyu yetiştirsin. diyebildi.

— E. V. T. Y. A. K.

«O yalan, bu yalan Fili yuttu bir yılan!»

TURİSTİK GEZİ!..

YEDİ

PAZARTESİ

Bir eşik ki...

16 Kasım 1967.

Kıbrıs'taki son katliâm dolayısıyla Silâhlı Kuvvetlere alârm verildi. Gazetecilerin sorularını cevaplandıran hükûmet sözcüsü, «Savaşın eşiğindeyiz» dedi.

17 Kasım 1967.

Kıbrıs için yapılan gizli toplantılardan sonra Demirel, «Tevcih cevapsız bırakılmaz. Yunanistan'la çıkacak bir savaşın eşiğindeyiz» dedi.

18 Kasım 1967.

Onsekiz saat süren gizli celse-den sonra Meclis ittifakla, hükûmete savaş yetkisi verdi. Hükûmet sözcüsü, «Kuvvetlerimiz hazır, savaşın eşiğindeyiz» dedi.

19 Kasım 1967.

Değişen bir durum yok. Olaylar, yorumlar hep aynı: «Savaşın eşiğindeyiz.»

Yirmi, yirmibir derken, Kasımın yirmiyedisine geldik. Karış karış açılan yetkili ağızlarda hep aynı nakarat: «Savaşın eşiğindeyiz!»

Cumhuriyetin kırkbeşinci yılında, memleketi yönetenlere bakın hele... Adamlar iki nutukla iktidara çıkıyor, fakat oniki günde bir eşiği aşamıyorlar! Adımlarımız mı kısa, eşik mi yüksek, anlayamadık gitti!

SALI

Üstümüze yoktur

Üç metrelik sosisi üç dakikada yiyip dünya rekoru kıran İngiliz, «Artık herkesle yarışabilirim» demiş.

Haltetmiş. Burada eloğlu üç kesimlik eşiği üç dakikada sosisi yapıp millete yediyor, ama gene de ortaya çıkıp, «Herkesle yarışabilirim» demiyor.

Bu tevazuumuzun yüzünden de yiyip içtiklerimizin neler olduğunu, dünyada bizden başka hiç kimse bilmiyor!

ÇARŞAMBA

Bekliyoruz

Dr. Küçük, «Kıbrıs, anavatanı dört gözle bekliyor» demiş.

Aaah, ah! Yediden yetmişe beklemekle geçiyor ömürlerimiz.

Arabulucular, Atina'nın kesin cevabını bekliyor.

Halk, ordunun Kıbrıs'a çıkmasını bekliyor.

Ordu, hükûmetten emir bekliyor.

Hükûmet mi? Bizim meselemize, başkalarının çare bulmasını bekliyor!

Bir varmış, bir yokmuş!..

Tarım Bakanı Bahri Dağdaş, «Toprak reformu yok, tarım reformu var» demiş.

Şu Bakanlar da olmasa, reformlar hakkında bayağı bilgisiz kalacağız hanı.

1946'dan günümüze kadar her devirde bir demeç dinledik de, neyin var, neyin yok olduğunu sayelerinde sıcaklığı öğrendik.

«Toprak reformu yok, bölge reformu var.»

«Bölge reformu yok, araç reformu var.»

«Araç reformu yok, toprak reformu var.»

«Toprak reformu yok, tarım reformu var.»

Mahsulün nasıl olacağını soran şehirliliye, ne güzel cevap vermiştir köylü dayı:

«Mahsul iyi olmasına olacak emme, rahmet Tanrı'nın elinde, kredi Bakanlığın...»

PERŞEMBE

Gel de yaşa!

«Almanya'da banka soyan gangster, İstanbul'da yakalandı.»

«İtalya'da başlayan milyonluk kaçakçılığın elebaşısını, Interpol İstanbul'da yakaladı.»

«Interpol'ün 9 aydır aradığı iki Alman kıza, İstanbul'da bulundu.»

«İtalyan doktor, Beatnik olan oğlunu, İstanbul'da arıyor.»

Yunanistan muhtemel bir savaşa karşı tedbir alıyor. (Gazeteler)

TEDBİR!

GÜN

Bugünün gazetelerinden bir de yerli haber seçelim size: «İstanbul kabadayılarını silâhlanıyor.»

Yoo, hemen içiniz ürpermesin öyle. Silâhlanmayıp da ne yapsın adamlar? İstanbul yabancı gangsterlerle kaçakçıların istilasına uğruyor, kabadayılarımız canlarını kurtarmanın yollarını arıyor.

Bu şehirde yaşamak için ya silâhlı olacaksın, ya belâlı... Ve gün gelecek, «İstanbulluyum» diye soracaklar: «Sabıkan var mı?»

CUMA

Nota üzere

Yunan radyoları, «Zehretme hayatı bana cânânım» şarkısını okudu.

Kıbrıs Türk radyosu, «Ne zaman geleceksin?» i tutturdu.

Kıbrıs Rum radyosu, «Acı bana güzelim, Bu dünyanın sonu ölüm» plâğını defalarca koydu.

Ve sonra radyolardan, kararlı Türkiye'nin kararsız sesi duyuldu:

«Gidem dedim aman yâderim darıldı
Gitnem dedim yâr boynuma sarıldı
Bize kısmet aman gurbet elde verildi
Bu ayrılık yaman büktü belimi Yaradan Hak sen bilirsin halimi.»

CUMARTESİ

Yağ masalı

Karışık zeytinyağı dâvasında, başta ihracatçı firma olmak üzere suçlu görülen yedi kişinin tutuklanmasına karar verilmiş.

Verilmiş ya, gel de tut adamları bulabilirsen.

Zeytinyağına madeni yağ karıştı.

Konuya çeşitli firma isimleri karıştı.

Skandala Adliye karıştı.

Dâva tarihi karıştı.

Ve sanıklar kayıplara karıştı!

PAZAR

Sonuç

Hükûmet ilân etti: «Kıbrıs'a müdahale zamanı geldi.»

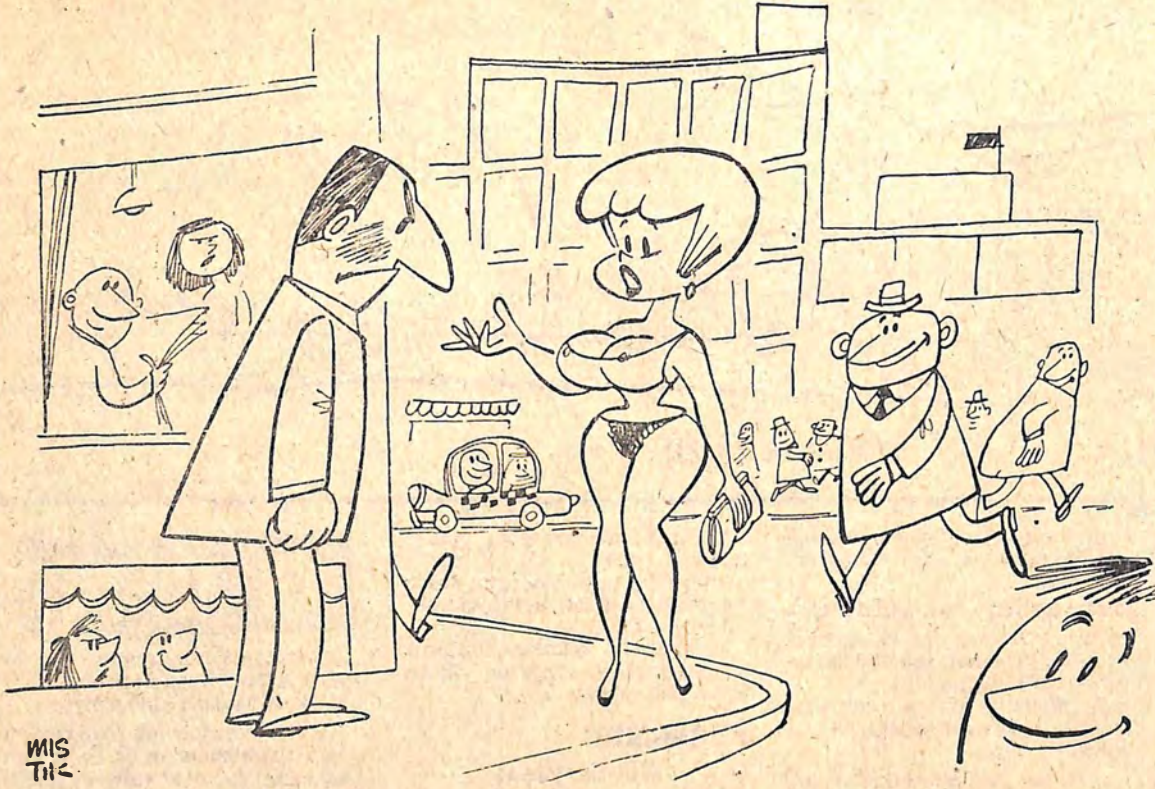
Çok geçmedi üstünden...

Johnson'un özel temsilcisi geldi.

B. M. Genel Sekreterinin özel temsilcisi geldi.

NATO Genel Sekreterinin bîz zat kendisi geldi.

Ve... Yunanistan dize geldi.

MİS
TİK

— Ne tuhaf adamsın, mini etek giyiyo um kıızıyorsun... Giymiyorum gene kıızıyorsun!...

Ya

Ankara Mektubu

JET BAKAN: VEDAT ALİ ÖZKAN

Galiba gömlek düğmeleri, jet uçağı şeklinde de, ondan Jet Bakan demişler kendisine... Yolculuklarının hızından değil!...

Gençten bir adam... Berrak mavi gözlü... Elbisesinin laci verdi, maviliklerini arttırmış. İyimser, inançlı. Zannediyor ki, iyi niyetinden, üstün sonuç alınması için seçilmiş.

Zannediyor ki gene, o «üstün özellikli», ilim adamları, grupmanları, onu sıhhat ve âfiyetle yemiycek. Apansız, bir gece teftişinde onu, asit silüfekte eritmez iseler, çok çok çok memnun olurum. Hehey, çıkar grupmanları, bana, bunca memnuniyeti bağışlasanız... Kimse şimdi yedik bir şey bağışlamamış!...

O harcanmış makam odasında, (yer bakımından) bana hayatını anlattı. Hayatı tertemiz. Zonguldak'lı, Zonguldak'ın bir kasabasından. Otuzuncu baharında, Kayseri gibi oynak ve çetin bir yerde, Devlet Hastahanesinin baş hekimliğine getirilmiş.

Politikaya atılması, toplantılarda, politikasız konuşmalarla başlamış. Azıcık mavi gözlerinden mi bilemem... İyi niyetliliğinden mi bilemem... Amerika'dan gelen profesör Mardin'i hatırlatıyor. Amerika'da, nice sene profesörlük yapıptktan sonra burda asistanlık sınavına tekrar soktukları profesör Mardin'i...

«— Efendim mevzuat...»

Tövbe tövbe!... Mevzuat, âyet mi ki, değiştirilmiye?... Âyet mi?...

Kent Otel'inin lokantasında, belerçin belerçin yüzüme bakarak:

«Ben, oğluma çelme takmayı öğrettim. İlk mektebin sonuna kadar, kavgalarında yeter» demişti.

Belli ki, çok uzun zaman Amerika'larda bulunmuşsun, zarif biraderim... Yalnız bana, bir çelmecağının, arkadaşan saplanacak bıçak darbelerini nasıl önleyeceğini öğretirsen, gene çok çok çok memnun kalırdım.

Vedat Ali Özkan, o iyi döğüşmesini biliyor ama «faulsüz». Karşısındakiler, faullü... Her bir faullünün arkasında da iki düzine parlamento üyesi var...

Tanrı onu korusun.

HE HEY TURİZM!...

Yök yok, bu işte, (söyliyeceğim işte), Nihat Kürşad suçlu değil... Suç, daha öncesinden başlamış ve kollektif suç...

Bir nevi, dişlek Johnny'lerin, oklava örneği Jean'lerin hoşuna gidecek de, güya durmadan Türkiye'ye boş vakitlerini geçirmek için salınacaklar diye, bir düzmece Türkiye yaratılmış...

Bi kere deve, şu bildiğimiz ağa yavaşlıklı, hörgüçlü deve, bir millî amblem haline gelmiş... Biz küçükken kömürünün devesini bilirdik, sıska, kararmış bir deve... Belki, şenlik olsun diye, bir deve güreşi seyredebiliriz kırk yılda bir... Ama deve edebiyatına sapmak, bilmiyorum nice akıl kârı...

Bir deve edebiyatı, bir ecdadımız, Hititler'e «uf» dedirtecek kadar «Hitit Güneşi» simsarlığı... Bir de, bu hanımların icadı... Bin dallı tutkusunu... Artık, elçiliklerimize kadar bile yayıldı moda: «Bindallı»... Herkesin gardrobunda, sırnaları bile yaşantısız bir bindallı asılı ve söylevler çekiyor herkes, Jan Dark'ca söylevler, «bu cins elbise, her hanımın dolabında olmalı» diye... Bu cins akıl da herkesin kafacağında olmamalı hemşire, olmamalı... Sah-telik, takmalık, insanı bir süre bir yerlere kadar götürüyor ama, bir arpa boyu, işte o kadar... Sonsuz zavallılıklara, sonsuz komikliklere de götürüyor!... Değmez!

Bi kere a benim canlarım, bir Ulusal Kıyafet vardır. Bir Bölgesel Kıyafet vardır. Bir Tarihi Kıyafet vardır... Hangisi bunun bindallı'dır, hangisi bindalsızdır, araştıralım... Siz biliyorsunuzdur, ben bilmiyorum!...

Uzun saplı cezveler meydana çıktı... Yaşmaklı kahveci güzelleri... Turist istiyor diye bir takım soytarırlık... Daha gerçek şeyleri de ister turist kişi... O gerçek şeyler nerde?..

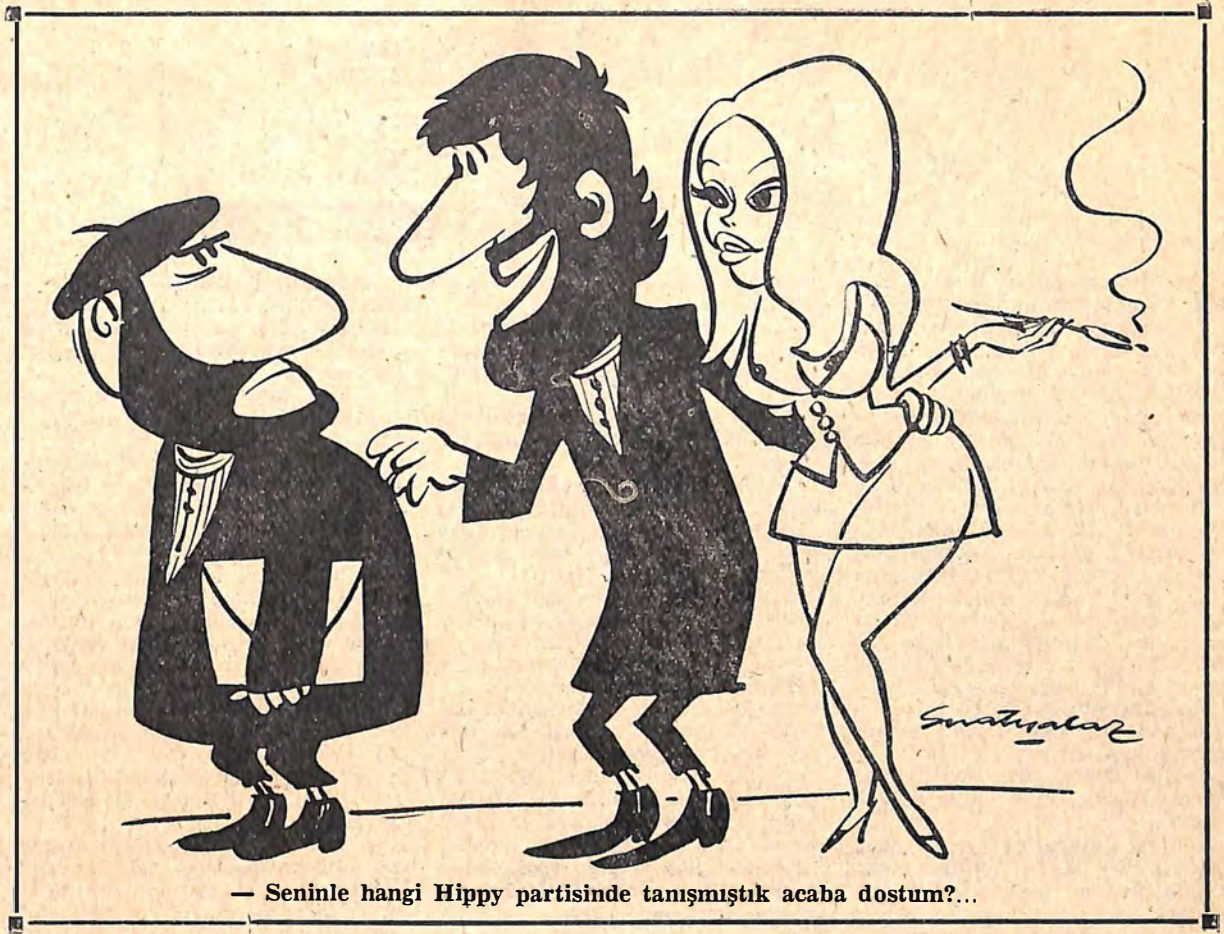
Oklava Jean'in, dişlek Johnny'nin turistik Türkiye'sini, daha uzun yazmak, daha ciddi yazmak isterdim, ama ve lâkin Akbaba'nın ne mülhasadesi var, ne de tahammülü!...

Nimet ARZIK

az lâf
çok iş

Ya

— Seninle hangi Hippy partisinde tanışmıştık acaba dostum?...

Biraz tuz.. Biraz biber

DAKİSTAN Hava Yollarının otuz üç yaşındaki Umur Müdürü Mr. Bhuiyam ve câzip eşi Hilton'da bir kokteyl parti verdiler. PIA'nın Türkiye'ye uçuşa başlamasının birinci yıldönümü münasebetiyle verilen bu partide o gün Pakistan'dan özel surette getirilen sarmısaklı piliç ızgarası bakır tepsi içinde dağıtıldı. Merkez Komutanı Selâmi Pekün'ün pek nefis bulduğu ve eşine tarifini öğrenmesini rica ettiği bu Pakistan pesiyalitesi bütün davetliler tarafından kapış kapış edildi ve bilhassa elle yenildi.

Geçen ayın en kalabalık kokteyl, Sovyet ihtilâlinin ellinci yıldönümü dolayısıyla, Rus Konsolosluğunda verildi. Muhteşem salonun şeref misafirleri arasında Vali Vefa Poyraz, Belediye Reisi Haşım İşcan, Merkez Komutanı Selâmi Pekün ve Vehbi Koç orta salonda kendilerine ayrılan baş köşeye oturtulmuşlardı. Önerilerine Rus garsonların getirdikleri nefis yiyeceklerini yerken diğer davetliler tarafından seyredilen şeref masasında pek neşeli konuşuluyordu. Vehbi Koç'un gönderdiği ve sadece kırmızı karanfillerden yapılmış bir buçuk metre boyundaki çiçek sepeti de davetlilerin gözünden kaçmıyordu. Türkiye'nin bütün romancıları Kemal Tahir, Orhan Kemal ve Yaşar Kemal oradaydılar. İçlerinde yalnız Yaşar Kemal her zamanki gibi kravatsızdı. Sosyalistliğin kravat takıp takmamakla bir ilgisi bulunmadığını zaman zaman kravat takarak ispat etmiş olan sevimli romancı o gün yine coşmuş, nutuklar atıyordu.

Davetlileri pek şaşırtan bir şey de ev ahibesi olan Başkonsolosun eşinin üzerindeki elbiseydi. Rusya'da modanın Batı'ya nisbetle pek geride olduğunu zannedenlere meydan okurcasına gayet sık, beyaz brokar bir elbise giymişti ve kolları dünyanın en pahalı cinsinden beyaz minkle süslüydü. Su gibi akan votkayı en büyük zevkle içenlerin başında ise Amerikan Başkonsolosu Mr. Collins geliyordu.

Geçenlerde televizyon yayınlarını

ilgiyle takip eden İstanbullulardan bilhassa Osmanbey semtinde oturanlar ekranda arylarını dinledikleri bas Nurhan Rüçhan'ı nereden tanıdıklarını bir türlü çıkaramadılar. Güzel sesini zevkle dinlerken, «Acaba biz bu zatı nereden tanıyoruz bu kadar iyi?» diye düşünürken içlerinden biri bağırdı: «Bizim ilikler açan Nurhan bu!» diye. Hakikaten Şehir Operasında geceleri Oya Tekin'in karşısında şarkı söyleyen ırk cüsseli ve kalın sesli Nurhan Rüçhan gündüzleri kuzu kuzu Osmanbey'deki ufak dükkanındaki dikiş makinesinin başında oturup binlerce çarşafa ilik açan Nürhan'dı ve nice hanımların çeyizlerini bizzat hazırlamıştı.

Abdullah Nemli yazın Kuruçeşme'deki Galatasaray Adasının tadını çıkardıktan sonra kışları Uludağ'daki bir odalık kulübesine taşınır ve oranın zevkini çıkarır. Yıllarca önce, kimsenin Uludağ'a pek alırmış etmediği zamanlarda bu dağda kendisine ufak bir kulübe yapan Abdullah Nemli'nin geçenlerde başı ciddi bir derde girdi: Evini yıkmak istedi ilgililer. Uludağ'a çıkan bütün sosyete hanımları Nemli'yi çok sevdiplerinden ağlamağa başladılar ve Bursa Valisi Ertuğrul Üner'in karşısına çıkıp bu gaddarca harekete mâni olmasını istediler. Hakikaten Uludağ'ın İstanbullular tarafından bu derece sevilmesinde mühim rol oynayan Nemli'nin ufak kulübesinin yıkılması lüzumsuz hareketlerdendi. Biz yıllarca önce Beyoğlu'ndaki Kıtıp Sarayının ilgililer tarafından yıllık bir «zevk ve sevgi» yıkıldığını acıyla seyrederken yerine yeni bir inşa yapılmayacağını biliyorduk: Nitekim beş yıl geçtiği halde orası mezbelelik halinde. Bursa Vali i de bu acı olayları bilmeli ki yerinde bir kararla Nemli'nin odasının yıkılmasına mâni oldu. Şimdi Abdullah Nemli her yerde valinin iyiliğini anlatıyor. Haklı da. Zira bizde yıkıcılar yapıcılardan çoktur.

Leylâ ERDURAN

Sabrim Taşarsa...

VEDAT SAYGEL

EĞER komşumuz Mustafa dayı ile mülkiyetini bir türlü pay edemediğimiz kurumuş ceviz ağacı olmasaydı ve buna ağanın hatırı ile babamın satırı da karışmasaydı, bugün ne benim vücudum böyle yamrı yumru olurdu, ne de ırgatlıkla ömrünün yarısını geçiren babamın öfke dindiren, para getiren güzel bir mesleği bulunurdu.

Yıllar yılı bir ceviz ağacı dargınlığıdır gitti babamla, Mustafa dayının arasında. Babama göre, bu ceviz ağacını, dedem dikmişti. Mustafa dayıya göre babası cevizi bırakıp, kendi öbür dünyaya gitmişti. Ne dikeni, ne de dikildiği tarihi bilen vardı köyde. Sabah kim erken kalkıp, ağacın dibine daha önce giderse, o sahip çıkıyordu cevize. Çoğu zaman aynı anda karşılaşıyorduk ağacın yakınlarında. Babam:

— Ülen Gıgırığın Mustafa, aklın varsa sokulma cevize! diye sesleniyordu.

— Ülen Cayaroglu İpram, zabah zabah belanı mı arıyon? diye cevap verirdi Mustafa dayı. Aşıl sen sokulma!

— Mal senin mi? Sokuluyorum işte!

Durduğu yerden, bana komutu verirdi babam:

— Korkma len, yürü! Ser yaygını, otur cevizin altına!

O da aynı şekilde oğlunu yollardı. Benim babam Mustafa dayıdan iriydi ama, onun oğlu da benden iriydi. Köylüler bakıştı. Cevizin altında burun buruna geldik oğlanla.

Mustafa dayı:

— Sokma yanına ülen, indir şaplağı suratına! diye bağırırdı oğluna. Bağırmasıyla da, tekme yumruk serilirdi yere. Daha toparlanırken, babam:

— Erkeksen aynı şeyleri bir daha yaptırırsana, diye seslenirdi Mustafa dayıya.

— Vur ülen imansız!

Gene kendimi yerde bulurdum. Babam, sinirinden yerinde duramazdı:

— Sabrim taşarsa karışmam bak! Sıkıysa vurdur bir kere daha!

Babam Mustafa dayıya söyledikçe, Mustafa dayının oğlu Allah yaratmış demeden vurur, o vurdukça babam sinirinden kudurur, sonra da köylü-

ler araya girince babam susar, Mustafa dayı:

— Canım alt ucu çocuk kavgası... Şimdi dövüşür, şimdi barışır bunlar diye kendini savunmaya koyulurdu.

Sopayı yedikçe yüzümün şekli değişti, yizümün şekli değiştikçe babam:

— Hele bir daha dövüdüklerini göreyim, o gıgırığın damını başına geçirmesem, bana da Cayaroglu İpram demesinler! diye beni gayrete getirdi.

Bunca yıllık babamı tanımaz mıyım? Hani kafası bir kızdı mı, önünde dağlar dayanmaz ama, kafasını kızdırmak için daha ne yapması gerekiyordu eloğunun acaba?

Sağ bacağımanın, sol bacağıma nisbetle iki santim kısaldığı gün, dinden imandan çıktı babam:

— Ülen gıgırık! diye bağırır köyün meydanında. Sonun geldi gayrı!

Köylü aman dedi, zaman dedi, köyde rezalet çıktığını ağa duyarsa hepimizin tozunu atar dedi, kimse babama laf dipletemedi! Halkın yarısı peşinde, daldı evel!

O:

— Verin mevzerimi! diye bağırıyor, köylü:

— Yahu ne çabuk kızdın? Hemen ne diye silâha sarılıyorsun? Konuşa görüşe aramızdaki anlaşmazlığı gideririz belki, diye yalvarıyor.

— Yok, diyor babam, kazaya uğramak istemezseniz çekilin aradan! Gıgırık ailesinin kökünü kurutmazsam, oğlumun üzüntüsünü unutmam! Verin benim mavzerimle çizmelerimi!

Milletin öbür yarısı da, nihayet babamın öfkelendiğini bildirmek için Mustafa dayılara gitmiş. Soluk soluğa gelen biri:

— Çocukluk etme İpram, dedi. Bırak şu mavzeri de ne istiyorsan söyle aranızı bulayım.

— O itin soyunu kurutmak istiyorum!

— Haa, şöyle... Hele bırak mavzeri bi kenara, istediğini gıgırığa bi deyip geleyim. Bakarsın «He» der.

— Mavzeri bi yere bırakmam! dedi babam. Sen git, gel. Çayrek saat kadar geldin ne âlâ... Gelmedin mi, ocağını söndürürüm o itin!

Gitmesiyle gelmesi bir oldu habercilerin. Mustafa dayı babamdan, gıgırık soyunu kurutmamak için ne istediğini soruyormuş. Habercilerden biri:

— Biraz in canım, dedi. Son olacağını söyle şunun da, uyuşturuvelim.

Köye yapılacak her hangi bir eşkıya hücumunu püskürtmek için ağanın nüfus başına dağıttığı beşer mermiden, hissesine düşeni bulmaya çalışan babam:

— Biliyorum, dedi. Sinirimin yatışmasını bekliyorsunuz ama, yanıyorsunuz. Bu herif ya köy meydanında milletin huzurunda ayaklarıma kapanıp ceviz ağacında hiçbir hakkı olmadığını bildirdikten başka, oğlumun sakat kalan bacağına da tedavi ettirdikten sonra yaptıklarına tövbeden gelir, ya da hepinizin huzurunda köpekler gibi can verir!

— Bi gidip diyelim, dedi haberciler.

— Gecikmeyin, beklemem! diye seslendi arkalarından babam.

Çizmeyi giydi, mavzeri aldı, mermiler yok. Mermileri koyduğu yeri ararken, ağanın bir numaralı adamı olan muhtar daldı odaya:

— Aman Cayaroglu, dedi, hemen mavzeri yerine as!

— Nedenmiş o?

— Meseleyi duyan ağa, «Köyü korumak için mi, yoksa birbirlerini vurmak için mi teslim ettim silâhları onlara?» diye küplere bindi! Bakarsın gelir, anamızdan emdiğimizi burnumuzdan getirir!

Ağaya küfürler ede ede mavzeri bırakan babam, bir balta geçirdi eline.

— Aman ona dokunma da, ne yaparsan yap! diye öteden biri babamın üzerine atıldı. Biliyorsun bizim mahlum değil, emanet. Ağzı bozursa ne deriz kâhyaya?

Onu da yavaşça yerine bıraktı ama, kararı karardı babamın. Taş mı, sopa mı, bıçak mı bir şeyler bulacak, gıgırığın icabına bakacaktı!

Suluk soluğa gelen Hamza emmi:

— İpram, dedi, büyüklük sende kaşın, gel şu işi başka bi güne bırak, ha?

— Allahını seversen yoluma çık-

ma Hamza emmi, dedi babam. Kafam kızdı mı bi kere?...

— Hem iyice kızmış.

— Öyleyse bu iş kafam soğumadan bitecek, anlaşıldı mı?

— Eh, öyle olsun.

— Şimdi anlat bakalım sen. Görüştün mü?

— Görüştüm.

— Kafamın iyice kızdığını, sabrımın taşıdığını, ne gibi şartlar koştuğumu söyledin mi?

— Söyledim.

— Ne diyor imansız?

— Canımı veririm, cevizi vermem, diyor. Cevizden cayararsa, öteki isteklerini ayrıca görüşürüz diyor.

Elina küçük bir bıçak geçiren babam:

— Benden günah gitti, dedi. Tahammül dediğin bu kadar olur ancak.

Babamı kuşatan köylüler:

— Haydi Cayaroglu, dediler. Bir kere daha sende kalsın erkeklik. Cayıver şu cevizden. Şimdiye dek o kupkuru ağacın neyini gördün sanki?

Yumuşayacak gibilerden değildi babam:

— Tutmayın beni diye yürüdü kaçıya. Sonra, görüyorsunuz ya? diye döndü. Zorla elimi kana bulamak istiyor vicdansız! Sırf köyün huzuru için bir şans daha tanıyorum işte... Ağaçtan cayararsam, öbür istediklerimi kabul edecek mi, gidip bir soruverin bakalım. Yalnız cevap gecikirse karışmam. Yerimde duramıyorum gayrı!

Hamza emmi yeniden gitti. Gitti ya, babam yerinde duramıyor. Hırından saği tekmeliyor, solu yumrukluyor, arada bir de:

— Aklını başına toplasın, cevabını ona göre yollasın, diyor. Bu meseleyi akşamdan önce bitirmeye kararlıyım!

Yarım saat geçti, bir saat geçti Hamza emmi görünürlerde yok!

— Beklemem namussuzum, dedi babam. Beş dakika daha durur, dayanırım kapısına!

On dakika geçti, on dakika içinde sinirinden en az on kere soyundu giyindi babam. Akşam ezanından sonra geldi Hamza emmi:

— Epey uğraştım ama, oğlanın ayağını çarpık hocaya okutmaya razı ettim. Öbür dilemeye gelince: «Bunu köy meydanında yaptım mı, millete kepaze olurum» diyor. Kendi tarafından, benim senden özür dilememi istiyor.

— Anlaşıldı, dedi babam, bız yine elimizi kana bulayacağız!

— İnat etme Cayaroglu, dedi köylü. Bu kadar kolayladıktan sonra, sen de «He» de, gayrı bitsin.

— Gıgırıklardan kan çıkmazsa diye yeminim var, dedi babam. Yeminin vebali büyüktür. Hani yemin etmemiş olsaydım gene neyse derdim ama...

Babamın çevresini kuşatan uzlaştırmacılar:

— Bütün iş kan akıtmaya kalsın, o kolay, dediler.

— Kıtır kıtır keseceğim dedi.

— Kesersin, dediler. Beş dakika bekleyiver hele...

Gittiler. Döndüklerinde ağızları kulaklarına varıyordu hepsinin:

— Senin de işin görülsün bakalım Cayaroglu, dediler. İlle gıgırıklardan birini keseceğine dair yeminin olduğunu söyledik, ses etmedi.

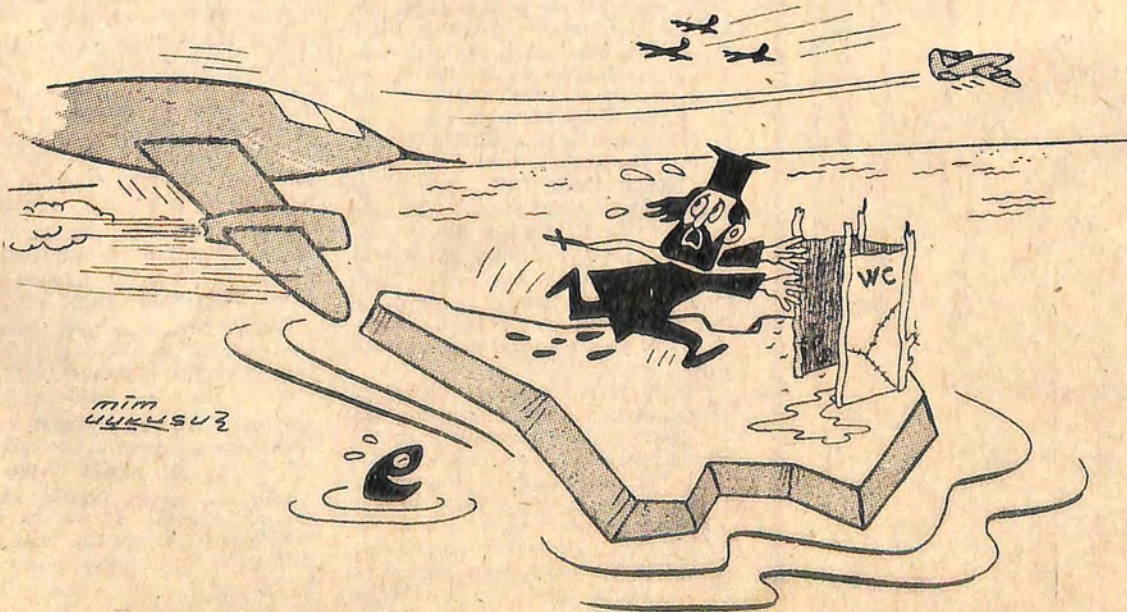
— Eh, dedi, madem yemini var, en munasibi bizim oğlanı kesmek.

Yalnız kesmeden iki gün önce haberdar edeceksin Gıgırığı. Sonra pazarlıkta uyduğumuz yerden ötesine de karışmayacaksın. Âdet yerini bulsun diye şöyle tutup, tam uciandan vuracaksın bıçağı. Davul zurnayla sünnet şapkasını babası alacak.

Yaa, bizim peder o öfkeyle mesleği değiştirdi işte. Şimdi hâlâ kızdıkça insanları uciandan uciandan kesiyor.

Vedat SAYGEL

Türk jetleri Kıbrıs üzerinde uçu. — Gazeteler —

Yazısız

EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

ERKEK MODASI

EKOSE CEKET

Baylara çok yakışan, önden ve arkadan verev, yukardan çekme, beş düğmeli, yandan cepli, yan-kesicilere karşı aların tertibatlıdır... Tuzundan yukardakilerin giymesi elbise kanununa göre yasaktır... Giyenler hakkında terzi Sıtkı tarafından kanunî takibata geçilir...

MULEN RUJ YELEK

Romantik baylara müjde... Sa-dece Bax Bassonova mağazasının bir kreasyonu olan bu yelek, felekten bir gün çalacak baylara mahsustur... Simli, janjanlı ve çok asortî olup masortî değildir... Çay, balo, mitiklerde gözü

çeker ve polis tarafından ensele-nip kolayca götürülmenizi sağ-lar... Her rengi vardır... Gözü e-lâ olanlara daha çok yakışır... Sükseşi yerindedir... Isıtmaz fa-kat çok şıktır... Yaaaa...

ZAPTİYE PALTO

Sert erkek tiplerine göre bir model... Siyah kalın kumaştan, üşütmez, sık dokunmuştur. Cad-delerde volta atmak için uygun-dur... Bilhassa randevularda kız beklerken saatlerce insanı ko-rur... Yakası yüksek olduğundan suratı kapar ve hüviyet tesbitine imkân vermez... Tabanca, bıçak, muşta, sustalı, şiş, pırzola, büf-tek cepleri vardır... Fevkalâde kullanışlıdır...

BORSA

Ticaretile uğraşan vatandaşları da düşündük ve bu haftaki bor-sayı hazırladık... Artık kendinizi ona göre muameleye tâbi tutar-sınız...

Dikkat — Fiatlar son yirmi dört saat içinde ayarlanmış olup, başka türlü ayarlanamaz...

ALTIN

Reşat: 156 lira, Cumhuriyet 189 lira. Mecidiye 176 lira, Hami-diye 56, Çırcır 87, Taşdelen 15 TL. Külçe 15.00 TL., Beşbir yerde 456 TL., Onbeşi bir yerde 587 TL., Gülmüş 77 TL., Kalay —ser-best—, Nişadır 45 kuruş.

HAM MADDELER

Kuş yemi 56 Kr., Beygir yemi

35 Kr., Yapağı 55 Kr., Kösele 60 Kr., Vidala 87 Kr., Budala 32 Kr., Mıdır 10 Kr., Gıcır 90 Kr., Talaş 55 Kr.

Peynir —tam yağlı— 9 lira, çö-kelek 5 lira, makine yağı 3 lira, vejatalin 8 lira, toksin 2 lira, an-titoksin 3 lira, zehir 35 Kr., pan-zehir —yoğurtlu— 65 Kr.

HUBUBAT

Buğden iskeleye, iskeleden Mu-hittin'e teslim 45 Kr., çavdar kamyonu teslim 355 Kr., kahve —kaçak— polise teslim 45 Kr.

MUAMELE GÖRMEYEN

MADDELER

Esrar —iki fırlık— 50 lira, be-yaz toz —saf— Tanca malı 980 lira, morfinbaz 300 lira, LSD —el-den— 500 lira, afyon —lokum o-larak— 800 lira.

NEYSE HALİN ÇIKSIN FALIN

KOÇ BURCU — Bana bak sen bugün çok sinirlisin!... Kendine gel, yoksa akşam üs-tü baş harfi Zekeriya olan bi-ri senin ağzını yırtıverecek... Peşinde olduğun kızın lâci-vert elbiseli biriyle alâkası var, yoksa o sen misin?...

Doğru cevap ver bizi uğraştırma...

BOĞA BURCU — Bu hafta aşktan, paradan ve nasırdan yana şanssızsın... O gittiğin otelden yürüttüğün kıl tabla-larını götür yerine koy, çün-kü otelin komisi görmüş... Bu kafada gitme, başını ta-rat öyle git... Mâzi seni ra-hatsız ediyor... Onunla alâkanı kes...

BALIK BURCU — Yahu hiç dört kişinin üstüne bir so-payla gidilir mi?... İşte böyle adamın marizine kayarlar... Yattığın hastanede hemşireyle kırıştırarak sonra düzelter-cek... Doktorun verdiği ilâ-çı sakın içme bulantı yapa-cak... Hafta sonuna doğru açılacaksın... Faz-la açılma civarda köpek balığı dolaşıyor...

KOVA BURCU — Artık ma-zinin üstüne bir sünger çek-men zamanı geldi... Süngeri çekip üstüne iki posta cilt vur... Pırl pırl olur... Onu kırdığının farkında değilsin a-ma baban farkına vardı... Akşama eve gidince dayğa hazır ol... Bir de cebindeki o portakalı çı-kar, ceketinin şeklini bozuyor...

linızda tuttuğunuz isimde biri yok... Bulur-sak göndeririz.

BAŞAK BURCU — Aşk sizi kör etmiş... Her gece çayla pansuman yapın... Sarfettiği-niz sözler mecliste tartışıla-oak... Onu size vermeleri için sizin de onu almanız lazım... Elinizi bile uzatmıyorsunuz... Sabaha doğru alt katta bir tı-kırtı olacak... Merak etmeyin faredir...

AKREP BURCU — Yeni bir hayatın eşigindeyiz... Adı-mınızı atarken sakın eşige ta-kılmayın... Aranızı bozan bi-ri arkanızdan sizi iğneliyor, siz de ona quvaldız batırın... Kuruntu yüzünden bu hafta-nız da çok hareketli geçecek...

YAY BURCU — Kadınsanız çok dumanlı bir hafta... Sa-kın evde sobayı siz yakma-yın... Sevdığınız adamı baş-kasıyla basıp, karakolluk o-lacaksınız... Karakolda vere-ceğiniz ifadeye dikkat edin, cümle düşüklükleri var... Fa-kat sonunda o size dönecek ve birlikte bi-rer döner yiyeceksiniz... Salata da var... Hay-di iyisin gene...

nızı bırakın, o kapının arkasında öcü var...

ASLAN BURCU — Yaaaa iş-te bir yalan insanı böyle mahveder... Taksim'de boşu-na beklemeyin, gelmeyecek... O sizi Beyazıt'ta bekliyor... Ailenizin lâflarına uyup ter-kettiğiniz o kalb şimdi baş-kası için çarpıyor... Mâzi ar-tık bitti... Melâhat başkasına gitti... Ne ha-ber keriz?...

OĞLAK BURCU — Saadet paçalarınızdan akıyor, yoldan geçenlerin hepsi size baki-yor... Gözünüzü iyi açın, bu saadeti kısıp arkanız-dan kuyunuzu kazıyorlar, siz de buna karşılık bir sarıncı kazan... Gece gelecek bir mi-safiriniz canınızı sıkacak, siz de onun gırla-ğını sıkın... Sonu bizi alâkadâr etmez...

YENGEÇ BURCU — En so-na siz kaldınız, size de lâf kalmadı şekerim... Onun için bu akşam benimle bir saza gelip içeceksiniz... Adınızın Muazzez olması hoşuma gide-cek. Birlikte tatlı dakikalar geçireceğiz... Evden erken çık, seni Karaköy'de bekliyorum... Selâmlar.

KADIN ÜZERİNE

Aristo'nun dediği gibi «Büyük fikirler küçük şeylerden doğar»... İşte biz de aşağıdaki büyük fikirleri sıralayıp sizi fikren ve bedenlen açmak istiyoruz... Her sabah yemek üstü-ne bunları okuyup kendinizi hayata hazırlayınız... Allah akıl fikir versin...

* Kadın dalgali bir denize benzer, nasıl dalgali bir denizde karar yoksa kadında da yoktur... Onun için bir kadını anlamak dalgali bir denizde bir gemiye binmek gibidir... **Mânâya bak**

* Kadın erkeğin cebinde kalmış sinema bileti gibidir... Se-ansına göre kıymetli artar... **Sinemacı İhsan**

* Kadın bol yağlı bir dönere benzer, çevirdikçe pişer... Piş-tikçe çevrilir... **Bolu'lu İbrahim usta**

* Kadın bir fişek gibidir, az barutla az, çok barutla çok gider... **Atıcılardan Kâmil Ammaattı**

BÜYÜÜÜK FİKİRLER

* Kadın yumurtaya benzer, pişirmeden soyulmaz... **Rafadan Rıfkı**

* Kadın ofsayttan atılan gol gibidir... Kaleye girer fakat iptal edilir... **Santırfor Hasan**

* Kadın, biraz ruj, biraz çorap, biraz etek, biraz mantodur... **Galeri Şefik**

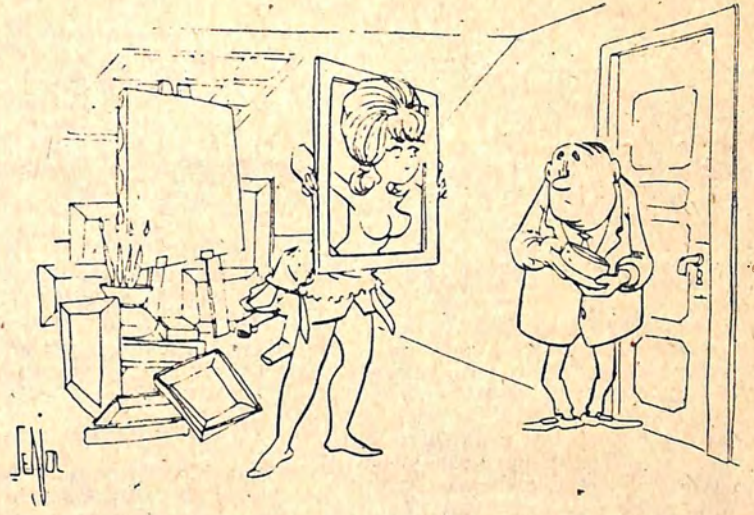
* Kadın sokakta bakılan, yatakta yatılan, ihtiyarlayınca atı-lan bir şeydir... **Kazanova Kâzım**

* Kadın sobaya benzer, iyi havalarda yanar, ters havalarda tüter... **Döktümcü Aptullah**

* Kadın hızlı giden bir arabaya benzer, insanın başını dön-dürür ama, sonunda bir yere toslar... **Şoför Polim Hüseyin**

Garibin horozu

RIFAT ILGAZ

— Bir dakika, yoksa böyle bir tablo mu hoşunuza giderdi?!

(Geçen sayıdan devam)
«Canım onları da başkasına sat-
sın!»

«Benim satılık malım yok diyor,
Doktor bey alımkâr olmasa bir tü-
yünü satmam.»

«Canım, sen ona de ki, Doktor
seni kaymakama şikâyet edecek de...
Belediyye bir dilekçe verirse görür-
sün gününü diye gözdağı ver!»

«Boş veriyor Doktor bey! Kim
kime karışabilir, diyor, tavuk da
beslerim, horoz da...»

«Bak bak gene ötüyor! Deli olaca-
ğım Dursun efendi! Bu saatte horoz
öter mi? Sen bilirsin. Namussuzum
horozu kıskırtıyor bu adam, beni
deli etmek için! Ötmez bu saatte
horoz! Benim bildiğim, bütün ho-
rozlar sabaha karşı öter.»

«Horozuna göre değişir bu! Bazı
horoz geceyi bıçak gibi ikiye böler.»
«Bölsün, bölmesin demiyorum
ben. Bıçak gibi ikiye bölsün orta-
dan. Ama bi kere bölüp bıraksın.
Zırt zırt horoz öter mi Dursun ef-
endi! Dinle!... Duyuyor musun, bak
gene ötüyor! Hem de nasıl ötüş! Al
sana peşinden bir daha... Hem de
yüksek perdeden. Deli olacağım!
Kaç lira demişti horozu?... Elli lira
mı? Al şu elli lirayı, git sustur şu-
nu!»

«Horoz yüz lira. İki tavuk ellişer-
den yüz... Eder iki yüz...»

«Sana bir şey söyleyim mi Dursun
efendi... Horoz altmış, tavuklar o-
tuzdan altmış!»

«Son fiyat horoz yüz! Tavuklar el-
lişerden yüz... Eder iki yüz... Bu pa-
raya razı edene kadar aklın kararı
seçtim, Doktor bey!... İş yoluna gir-
mişken, bozma gayri! Hamama giren
terler.»

«Uuu!... U! Uuu! Uuuüüü!...»
«Horoz seksen... Tavuklar da kır-
kardan!»

«Pişmiş aşı su katma Doktor bey,
ben o kadar yoluna koymuşken...»

«Uuu!... U! Uuu! Uuuüüü!...»
Gitti, içerden cüzdanını kaptı gel-
di:

«Tut!» dedi, «Şu yüz! Bir elli daha,
yüz elli! On daha yüz altmış!... Sen
de biraz benden yana olduğunu gös-
ter, uzun etme! Haaa!... Keseceksin
horozun başını o şartla! Leşini sürü-
ye sürüye getireceksin!»

«Elçiye zeval yok, Doktor bey! Ve-
rirse ne âlâ! Benden söylemesi!...
Horozun başını kesmeye gelince...
Buluruz kesecek birini!»

«Ne yaparsan yap, bana kellesini
getir!»

Sabah ezanı okunurken çaldı Apti'-
nin kapısını, Dursun efendi:

«Hele aç!» dedi, «Şu horoz işini
bir tatlıya bağlayalım artık.»

Apti uykulu uykulu çekti kapının
sürgüsünü:

«Gene mi horez?» dedi, «Dursun
efendi, gene mi horoz!...»

«Bu son!» dedi, «Buldum bu işin
kolayını!»

«Nasıl buldun?»

«Nasıl bulacağım. Mal sahibi, tah-
liye dâvâsı açıyor. Dişçinin dairesini
askerden gelen oğluna verecek eve-
rip de. Dâva sürse sürse iktiy, bi-

lemedin üç ay sürer. Senin horozu
Hacı Şemsi'nin apartmanında bir
kümes buldum!»

«Ne olacak bu kümes?»

«İki ay... Bilemedin üç ay, horoz
burda kalacak.»

«Üç ay ayrı mı kalacağım horo-
zumdan. Katıyyen olmaz!»

«Zorlama, Apti, kardaşım, olacak
bu!»

Cevriye yürüdü üzerine:

«Ne istiyorsun bu garibin horozun-
dan sen?... Bi yere gidemez bu ho-
roz!...»

«En çok üç ay!...»

«Çuuk! Ayıramazsın beni horozum-
dan...»

«Her gün gidip yemini vereceksin,
suyunu vereceksin! İstersen tavuk-
larını da ver yanına!»

«Olmaz! Sesini dinlemeden nasıl
yaparım ben?»

«Sesine karşılık da al sana yirmi
lira!...»

Çıkardı cüzdanını. Kendi paraları-
nın arasından iki on lira ayırdı:

«Nah, işte! İki gözüm önüme ak-
sın ki kendi paramdan veriyorum.
Sırf şu adamın başı dinç kalsın da
kafam dinlensin diye... Sırf bu yüz-
den... Kur'an çarpsın ki kendi pa-
ramdan... İki ay... Bilemedin üç ay!...
Üç ay sonra, al horozunu kendi kü-
mesine... Dilediğin gibi ver yemini,
suyunu! Ötsün, ötebildiği kadar.»

Uzattı yirmi lirayı Cevriye'ye...
Paranın yüzü yumuşaktı. Sus pus
oluvermişti Cevriye.

«Şimdi aç kümesi, al horozunu içe-
ri, uyusun şu adam. Başımın etini
yedi bütün gece. Yarın götürürüz
Hacının kümesine! Haydi hayırlı sa-
bahlar!»

İki sokak ilerdeki Muhlis'in ta-
vukhanesinde kesimler hemen bu
saatlerde olurdu. Selâm verip girdi
içeri. Kafeste kalmış horozlardan bi-
rini parmağıyla gösterdi:

«Şunu da kesiverin bana!»

Kesimci Kemal:

«Bırak Dursun efendi!» dedi, «Ne
yapacaksın o kart horozu? Sana bil-
dircin gibi bir tavuk vereyim de a-
ğız tadıyla ya!»

«Biz kiim, bildircin gibi tavuk
kim? Vururum ateşe, akşama kadar
pamuk gibi olur kaynaya kaynaya.
Hele sen çek besmeleyi de kes şu
horozu!»

«Canım senden çok para alacak
değiliz ya... Al şu tavuğu âfiyetle ye
de, bize dua et!... Ver ulan Namık
şu tavuğu. Yağından üç gün pilâv
pişirirsin, mis gibil!»

«Uzatmayın canım, kesiverin de gi-
deyim! Biz kim tavuk suyuna pilâv
kim?»

«Eh, sen bilirsin! Ye de kart ho-
roz otursun midene!»

Vurdu bıçağı gırtlığına. Tüyleri-
nin yolunması için attı çocukların
önüne. Dursun efendi:

«Hele verin de gideyim!» dedi,
«Bütün gün işimiz ne?... Yolarız
tüylerini biz. Ne vereceğiz?»

«Kart horozu yarka parası alacak
değiliz ya... Ver beş kâat, yeter!»

Kanını akıta akıta girdi apa tma-
na. Merdivenlerden, kıpkırmızı bir
şerit uzayıp geldi peşinden. Dişçinin
kapısı aralıktı.

«Doktor bey!» diye seslendi içeri.
Pijamayla oturuyordu Rusuhi bey,
koştı kapıya:

«Oldu mu?» dedi. Yüreği ağzında:
«Nah işte! Kanları akıyor şakır,
şakır!»

Yüreği ağzında sordu:

«Kesildi mi horozun sesi Doktor
bey?»

«Kesildi!» dedi, «Sesinin kesilmesi
için kafasının kesilmesi lâzımmış,
namussuzun!»

«Öyleymiş demek!»

Söylenene pek aklı yatmamıştı a-
ma, gene de doğrulamakta fayda
gördü:

«Haklısın Doktor bey!» dedi.

«Demek hiç zorluk çıkarmadı Ap-
ti?»

«Parayı alınca razı oldu. Tavukları
da aldım. Bizim apartmanın çöp de-
posuna kapattım. Her hafta birini
kestirip getiririm sana... Şimdi sen
rahatça uyu Doktor bey! Horozu ca-
miye girenlere kestirdim, aptesli ap-
tesli...»

«Tüylerini yoluver de şunun, getir
çabuk! Buz dolabına koyayım! A-
man Dursun efendiciğim sakın kapı-
nın ziline kimse dokunmasın. Rahat
bir uykuyu çekeyim!»

Cüzdan pijamasının cebindeydi.
Açtı, bir on kâğıt çıkardı, verdi.

«Hak ettin, sen bu parayı!» dedi,
«Al, güle güle harca!»

Kapıyı kapattı. İş sağlama almak
için bir sandalye çekip üstüne çıktı.
Elindeki kâğıdı, zilin paletine sıkış-
tırdı. Sonra yapıştı telefona:

«Yavrum!» dedi, «Uyumadan önce
sorayım dedim, halini, hatırlını!»

İyi plânlanan ve yürütülen
bir reklâm ve tanıtma faaliyeti
bir müessese için
masraf kapısı olmaktan çıkar;
karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1. kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 26546 — 207)

(Devamı var)

fan fin fon dilesi

ÇİZEN: SEMİH BALCIOĞLU

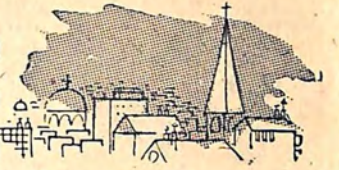
27

Simsicak-bumbuz

YALÇIN KAYA

MÜZMİN BAŞ AĞRISI!

DÖRT çorba kaşığı aspirine rağmen başımın ağrısı geçmemişti. Görünürde başımın ağrımaması için hiçbir sebep yoktu. Üşütmemiştim, kötü bir şey yememiştim; gözlerim yorgun, barsaklarım dolu değildi.

Kafam çatlayacak gibiydi. Saçlarımı limon suyuyla ıslatıp taramasaydım, belki de şimdiye kadar çatlamıştı. Cumartesi öğle üzeri başlayan ağrı, yirmi saatir devam ediyordu. Geceleyin yatakta dönüp durmuşum. Saatin kaçıydı bilmiyorum, başımdaki ağrı bir ara bütün vücuduma yayıldı. Elimi, kolumu kımıldatamıyordum. Felç gelmişti.

Feryadı bastım. Işığı yakan ablam:

— Ne felci be yavrum? diye sölendi. Çarşafa dolanmışsın!...

Terden sırlıklam olmuşum. Bu korku terinin ıslatmadığı yer kalmamıştı.

Halbuki dün sabah işe giderken ne kadar neşeliydim. Sokak kapısını hızlı kapatmam bile beni üzmemişti. İzinli olduğu günün yarısını yatakta geçirmekten hoşlanan ablamın kapı gürültüsünden uyanmış olması ihtimali o sabah neşemi kaçırmamıştı.

O sabah, İsveç'in, bayrağındaki sarı ve mavi renkleri yılın en az üç yüz günü tekdüz eden meşhur sisi bile bana sevimli görünmüştü. Bol tüylü bir kediye benzettiğim sisi okşamak için yol boyunca ellerimi sık sık kendisine uzattım.

Ya otelin kapıcısı Linblad ne kadar sevimliydi bu sabah... Onun yabancı düşmanı olduğunu söyleyenler halt etmişlerdi.

Aşçılarla, aşçıbaşıyla selâmlaşırken, sevgiden birbirimizi satırla doğrayacak kadar içtendik.

Benim çalıştığım kısım, hizmet bakımından mutfağa bağlı olmakla beraber, mutfaktan on beş adım kadar ötede, müstakıl bir yerdi. Burada tek başına çalışıyordum. Uzun bir çelik masa, musluklar, balık ve sebzelerin muhafaza edildiği iki soğuk oda...

Soyduğum soğanları mutfağa götürürken, gözlerim yaşlı olduğu halde, yüzüm gültüyordu. Bu sabah soğanın ağlatmasında bile bir güzellik bulmuşum. İriliği ve Güney Amerika'dan gelmişliğinde bir şehvet vardı. Gülererek «Al gözyaşımı, ver zarın!» diye mırıldanmışım.

Soğanları mutfağa bıraktığım sırada Avusturyalı aşçı Dieter:

— Hey Türk, dedi, siz niye vahşisiniz böyle? Bak futbol yüzünden kırk kişi can vermiş!...

Kızmadım. Daha doğrusu kızmış görünmedim:

— Panik anında olur böyle şeyler, dedim.

— Hayır, vahşilikten! diye üstelendi Siz Türkler vahşisiniz!

Gülerek söylese, «şaka yapıyor» diyeceğim ama, değil

— Bana baksana sen, dedim, Hitler Türk değil, Avusturyalı!...

Şoka uğradı Zorlanarak:

— Vahşisiniz, vahşil dedi.

— Beş milyon Yahudi'yi biz öldürmedik! diye cevap verdim Savaşta ölen insanlar da ayrı. Sen ne konuşuyorsun?...

Kendi yerime döndüğüm zaman ablamla karşılaştım.

— Hayrola? dedim.

— Polisten kâğıt geldi.

Kâğıtta adlarımız ve en geç dört gün içinde Emniyete müracaat etmemiz yazılıydı. Başka bir şey yazmıyordu.

— Çalışma izninin tazelenmesi için Stokholm'a yazmıştık ya, onun cevabı gelmiş olacak, dedim. Pazartesi gider, pasaportları damgalatırız olur biter. Bugün kapalı. Polis cumartesi günleri çalışmıyor.

— Biliyorum ama, bizim Stokholm'a yazdığımız şunun şurasında kaç gün oldu?... İzin bu kadar çabuk gelmez ki. Geçen sefer üç ay beklemiştik, unuttun mu?... On beş günde izin mi gelirmiş hiç?

Yüzünde endişeli bir hava esiyordu.

— Git kızım eve! dedim. Gününü buralarda ziyan etme!... Meraklanacak ne var?... Hırsızlığımız yok, uğursuzluğumuz yok... İzin gelmiştir. Başka ne olacak?

Ablam, personelin yemek salonuna geçip Yugoslav kızlarla birlikte kahve içti. Döndüğü zaman Vera'nın pazar akşamı bize geleceğini söyledi.

Ablam gittikten sonra Vera'yı düşünmeye başladım. Bu kızın bizde işi neydi?... Ablamla iyi arkadaş olmasına rağmen, içkili-yataklı bir ge-

ceden beri benimle küs bulunuyordu...

O gece ne tatlıydı... Vera'nın evindeydik. İçkiye başlarken ablam da vardı. Sonra o gitti; biz Vera ile başbaşa, son sona kaldık. Gece çok şahaneydi ama, sabahleyin Vera benim «günaydın» cinsinden mâsum bir lâfımı bahane ederek küstü. Altı ay konuşmadı. Selâmlarımı cevapsız bırakıyordu.

Evet, Vera'nın bizde ne işi vardı?... Yoksa beni polise şikâyet etmiş de, sonradan pişman mı olmuştu? Üzülüşünü söylemek için mi gelecekti bize?

Polisle başka bir işimiz yoktu... Aaa, dur!... Sakın Yuhanson şikâyet etmesin. Bak, bu olur. O sinsi adamdan her şey beklenir. Çünkü ablamı elde edemedi diye bize kızıyor... Aptal herif, koca Türkiye bitti de, ablam kala kala sana mı kaldı? Üstelik daha Türkiye'deki erkeklerin dörtte birini bile tanımamıştı dulcağız.

Yuhanson ablamı kandıramayınca, hemen bir komplot kurdu. Ablamın evde olmadığı zamanları kollayıp yedi yaşındaki kızını bile yollamaya koyuldu. Kıza öğretmiş, çocuk daha kapıdan girer girmez striptize başlıyordu. Aklınca, Yuhanson beni çirkin sahnelere zorlayacak. Sonra da yakalatacak... Hiç yutar mıyım?...

Çıplak kabalarına bir şamar yapıtıp kendisini kapı dışarı ediyordum:

— Git, büyü de gel!... diyordum.

Çamaşırlarını da eline tutuşturup...

Yuhanson denilen ahlâksız, bizim bir kat yukarımızda oturuyordu. Kızını her sepetleyişimde, o rezil babayı merdiven başında bekler buluyordum. Bir gün canıma tak dedi de:

— Şu bacak kadar mâsumu göndereceğini anasını göndersene!... diye bağırdım.

Adamdan tek ses çıkmadı.

Bu herif, polisi yalan yanlış bir şikâyetle yanıltmış olabilirdi. Bunu düşündüğüm sırada garsonların servis kapısı karşısındaki dolaptan buz alıyordum.

— Allahın belâsı yabancı, buz ni-

ye öbür dolaptan almıyorsun?

Bunları söyleyen, bir kadın garsondu.

— Bu dolabın buzu kalın da... dedim. İyi dayanıyor... Sana çok lâzımsa, bırakayım.

— Ben onu bunu bilmem. hep öbür dolaptan alacaksın!

— Öyle mi hanfendi? dedim. İşçilerle uğraşmak zor geliyorsa, direktör olacağına garson ol!...

Bu söz, garson kadının pek zoruna gitmişti. İler gibi, «İhh!...» diye bir ses çıkıp oradan uzaklaştı.

Koridorda Tom'la karşılaştım. Bu genç, iki yıl önce benim yerimde çalışıyordu. Ben o zaman buluşukçuydum. Tom'un ayrılması üzerine beni onun işine vermişlerdi.

— Merhaba Tom! dedim.

— Merhaba! dedi. Tekkeyi bir ziyaret edeyim demiştin de...

Şimdi bir boya fabrikasındaymış.

İşinden memnunmuş ama, bu gibi şeyler hiç belli olmazmış...

Kendisinden ayrıldıktan sonra düşündüm: Tom ne demek istemişti? Belli olmayan neydi? Yoksa bana yol verip Tom'u yine eski yerine mi alacaklardı? Belki de otel idaresi, çalışma iznimizin yenilenmediğini bildiği için Tom ile temasa geçmişti.

Öğleye doğru kahve içmek için işçilere ait yemek salonuna geçtim. Elimdeki, Türkiye'den gelmiş sinema dergisini boş masalardan birinin üstüne bırakıp büfeden kahve almaya gittim. Geri geldiğim zaman masanın İsveçli kızlar tarafından kapılmış olduğunu görerek başka masaya oturdum. Sonra dergiyi hatırladım, kalktım. Dergi ortada yoktu. Kızlara sordum.

Monika adında bir kız, masanın altını işaretle:

— Orada, dedi.

İş önlükleri kısa etek modasına uygun olduğu için dergiyi yerden alırken, kızların taa koltuk altlarına kadar her yerlerini gördüm.

Doğrulunca:

— Ben kayboldu sanmıştım, dedim. Masanın üstünde göremeyince öyle sandım. Demek düşmüş.

Boyunun kısıklığı yüzünden herkesin alay konusu olan Monika:

— Hayır düşmedi, dedi. Ben attım.

— Her halde sahipsizdir veya okunmuştur diye düşündünüz.

Başını havaya dikerek:

— Hayır, sana ait olduğunu biliyordum, dedi.

Şakaya vurdum:

— Şu halde bacaklarınızın güzelliğini görmem için yaptınız.

Diğer kızlar gültüstüler. Monika:

— Hayır, yabancı olan her şeyden nefret ettiğim içine... dedi.

Bir şey söylemeden hırsla masama geçtim. Arkamdan güldüler. Monika, sesini bana duyurmak istiyerek:

— Ne aptal şey şu be! diye konuştu.

Kendisine bakıp:

— Parmak hanım, tırnağınız fazla uzamış! dedim.

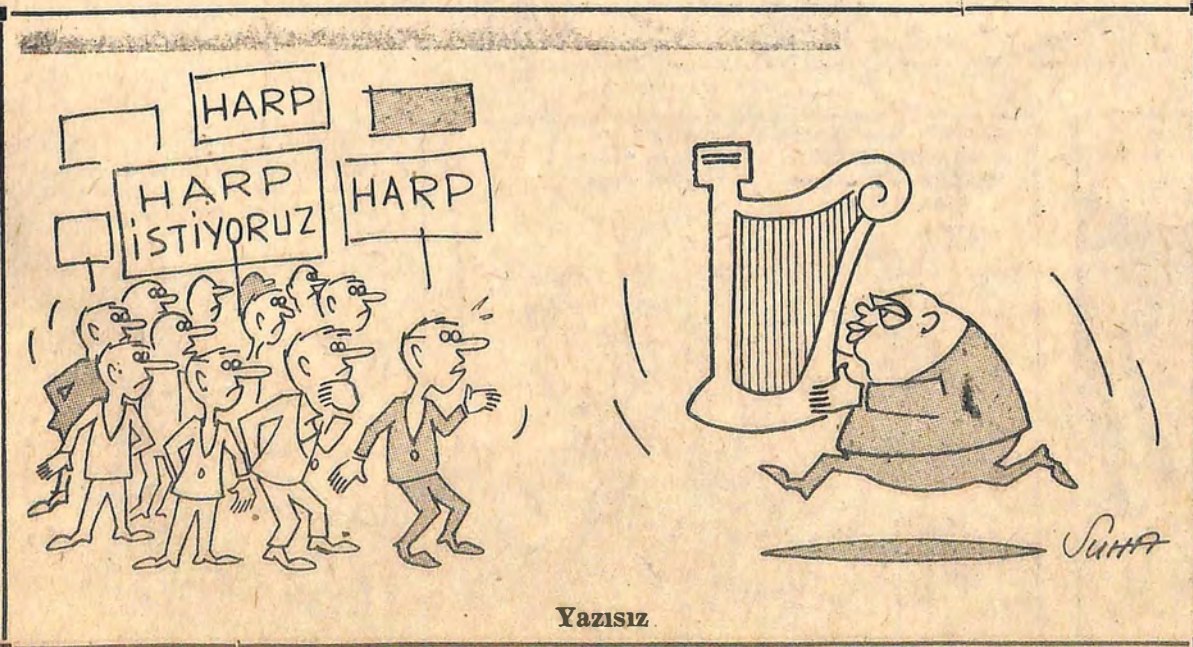
«Parmak hanım» sözü bütün salonu güldürdü. Monika için bundan münasip bir lâkap bulunmazdı.

Gelgelelim, benim sabahki neşemden de hiç eser kalmamıştı. Hele saat on ikide Tom'u aşçıbaşının odasından çıkarken görünce artık ağzımı bıçak açmaz oldu.

Fakat bütün bunların baş ağrısı ile ne ilgisi var?

Of kafam, of kafan, of kafası, of kafamız, of kafanız, of kafaları!

Of, of, offffff!...

Yazısız

Otuz bin lira kadar para biriktirmişiz. Çalışma iznimizi uzatmazlarsa, anasını satayım iki fanilâ makinesi alır, döneriz Türkiye'ye... Göbeğimiz işveç'te kesilmedi ya...
* * *

Polis, iznimizi bir yıl daha uzattı. Of be, dünya varmış! Ben, sevinçten başımın ağrısını unutmuşum. Sonra bir baktım, ağrı mağrı kalmamış.

Vera dün akşam bizdeydi. Benimle barışmak için gelmiş. Onu evine ben götürdüm. Salmadı. Geceyi orada geçirdim.

Kamçı gibi kız. Şaklat şaklat, dur! Sonra yine şaklat!
* * *

10/Ekim/Salı

Avusturyalı, Monika ve o garson kadın, karidorda bir araya gelmiş, beni çekistiriyorlardı.

Geldiğini gören Dieter:

— Vahşi Türk! diye bağırdı.

Güldüm ve:

— Ben, dedim vahşi değilim. Eğer vahşi olsaydım, sen bana bu lafı söylemeye cesaret edemezdin.

— Hıh, dedi Dieter, senden mi korkacağım?...

— Eğerben vahşiysem ve benim vahşiliğim seni korkutmuyorsa, bu, senin benden daha vahşi olduğunu gösterir.

— Şey... dedi kaldı.

Üçüne de sigara tuttum. Sigara larını yakarken onlara kısa bir nutuk çektim:

— İnsanın kendi kendisiyle mücadelesi yetmiyormuş gibi, bir de başkaları ile mücadelesi yok mu?... Bu arada bayrak değişikliğinin tahriki de binince, tutmayın gitsin!... Dieter:

— Koca Türk doğru söylüyor! dedi.

Monika bana sordu:

— İnsan, kendi kendisiyle olan mücadelesini nasıl halledecek?

— Vefat etmek suretiyle... dedim. Bunun dışında hiçbir çare yok. Ama bakın ötekine bir çare bulunabilir. Başkaları ile olan mücadeleye...

Monika:

— Aman bunun çaresi bari ölüm-süz olsun, dedi.

— Maalesef ölümlü, dedim. Ancak şu var ki kızdığınız insanları öldürmeyeceksiniz de, ölü farzedeksiniz. Kendileriyle ne selâmlaşacaksınız, ne de konuşacaksınız. Onlar sizin için artık ölmüş, yok olmuş olacak. Varlıklarını farketmemeye başladığınız anda zaferinizi ve kendinizi tebrik edebilirsiniz. Sinirleriniz kurtuldu demektir.

Garson kadın:

— Ama çok zor bu! dedi.

Dieter ile Monika kendisine hak verdiler:

— Evet, çok zor!

— Eğer, dedim, bunu kendiliğinizden yapamıyorsanız, çalıştığınız kimse pekâlâ size yardım edebilir,

— Nasıl yanı? dedi Dieter.

Hepsine ayrı ayrı bakıp:

— Benim gibi yaparak... dedim. Meselâ ben şu andan itibaren sizinle selâmı kesiyorum. Artık öbür dünyada görüşürüz. Allahaismarladık!

Yürüdüm.. Arkamdan bakakaldılar.

Yalçın KAYA

AKBABA

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmî M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Fiatı: 100 kurustur.

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Acele

Genç kadın çevirdiği taksinin şoförüne:

— Beni doğum evine götürünüz, dedi.

Emri alan şoför gaza bastı, kabalağa daldı, sokakları caddeleri birbirine kattı, şehrin bütün trafik ekiplerini de peşine takındı. Durumun gayet nazik olduğunu anlayan genç kadın:

— Bu kadar hızlı gitmenize lüzum yok, dedi. Doğum evi dedimse, doğum yapacağım demedim. Sadece bir hasta ziyaretine gidiyorum!

Tedavi

Ruh doktoruna giden yaşlı kız:

— Şahsiyetimi ikiye bölmenizi istiyorum, dedi.

Doktor hayretle sordu:

— Niçin?

— Bilemezsiniz doktor, diye inledi yaşlı kız. Kendimi öyle yalnız hissediyorum ki...

Belli

Uzun zamandan beri hizmetçi sıkıntısı çeken madam, yeni gelen hizmetçiyi kaçırmamak için:

— Bizde çok rahat edeceksiniz kızm, dedi. Müşkülpesent değildir.

— Biliyorum madam, diye cevap verdi hizmetçi. İçeri girerken mösyöyü gördüm de, kendi kendime, «Eh» dedim, «hayat arkadaşlığına seçtiği mösyö çürük elmaya benzerse, bizim madamda ne zevk aramalı, ne gurur bir nebze!»

— Benden önce ateş dile geldi!

— Ne yapayım madam? Kocanız, «Her tarafı bembeyaz görmek istiyorum» demişti de...

Verim

Güzel sekreterinin işine son verilmesine müthiş köpüren servis şefi, karşılaştığı genel müdür:

— İşlerin en sıkışık olduğu bir sırada, sekreterime yol vermenizin nedenini bir türlü anlayamadım, dedi. Bir yolsuzluğunu mu tesbit etmiştiniz?

— Yoo, dedi genel müdür, bilâkis çok yollu olduğunu veriminizin düşmesinden tesbit ettik, bütün enerjinizi işinize verebilmeniz için, sekreterinize yol verdik!

Birakan yok ki...

Karşılaşan iki arkadaşın biri:

— Ooo, dedi. Pardesün çok sık. Yeni mi aldın?

Diğeri cevap verdi:

— Evet.

— Fakat bu güzel pardesüye, yamalı pantolon hiç gitmemiş doğrusu. Pantolonunu neden yenilemiyorsun?

— Neden olacak? İnsanların cimriliğinden... Şimdiye kadar hangi lokantaya gittimse, vestiyere pantolon birakan bir müşteri görmedim ki...

Yanlışlık

Apartmanın karşısındaki bina-ya, yeni evli bir çift taşınmıştı. Taşınmıştı ya, apartmanda oturan adamın da rahatı huzuru kaçmıştı. Bir akşam yeni evli genç kapıdan girerken:

— Bir dakika, diye yolunu kesti. Size babaca bazı tavsiyelerde bulunmama müsaade eder misiniz?

— Rica ederim, dedi delikanlı. Buyrun.

— Karınızla her öğle sonrası sevişmenize karışmıyorum. Hatta yeni evli oluşunuzu düşünerek, buna hak da veriyorum. Fakat hiç olmazsa sevişirken perdele- rinizi kapatmanızı rica ediyorum.

Genç koca, saf bir tebessümle:

— Beni başka birine benzetmiş olacaksınız mösyö, dedi. Evet, karşınıza taşınan yeni evli kiracı benim ama, öğle sonraları sevişen ben değilim. Zira evimden sabah erkenden çıkar, akşam geç saatlerde dönerim.

Ekonomi

İskoçya'lı, gazete satıcısına parayı uzatırken gözüne ilişen bir haberle, gazete almaktan caydı. «Bir tren yoldan çıktı» yazıyordu gazetenin birinci sayfasında.

Karısının aynı trende olduğunu bilen İskoçya'lı, parayı cebine atarken:

— Boşver, dedi. Nasıl olsa kazayı öğrendik. Aynı parayla bir akşam gazetesi alır, hiç olmazsa ölü ve yaralıların listesini de okurum!

— Ayol ne bakıyorsun, hiç bu- laşık yıkayan kadın görmedin mi?...

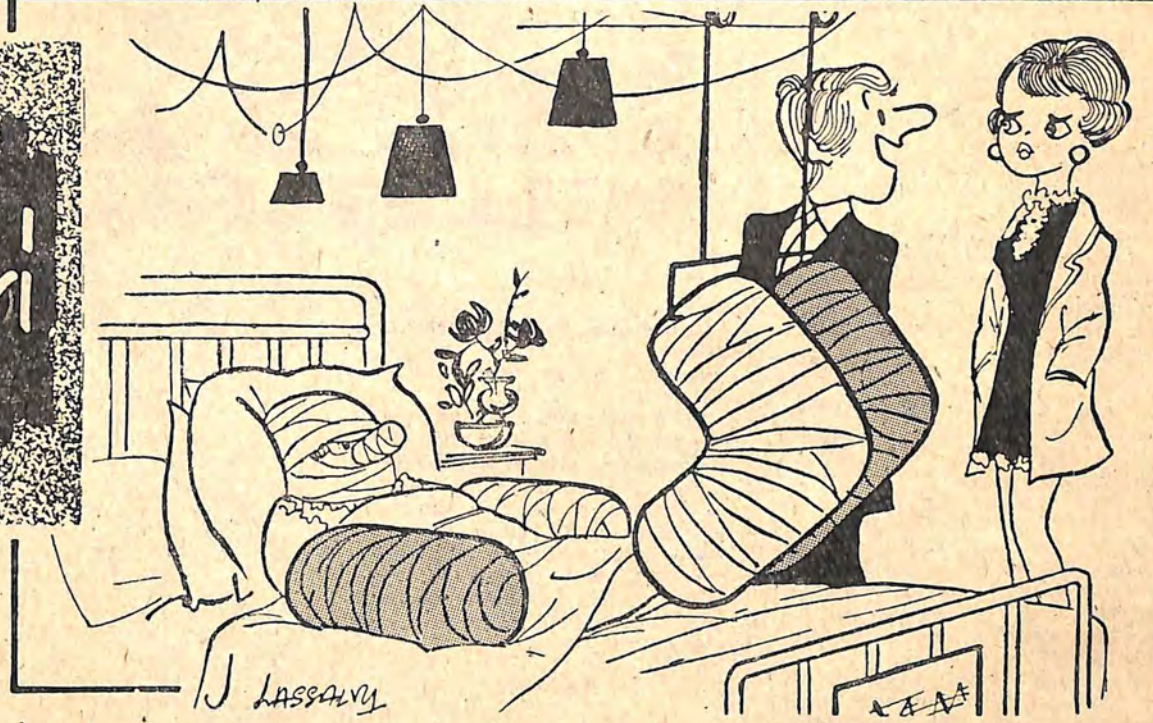
Her nevi kalem için en iyi mürekkep

PARKER

SUPER Quink

(İlançılık: 3300 — 208)

Dünya Karikatürleri

— NE SAKINLIK !! ANNEN BÜTÜN ÖMRÜNCE BU ŞEKİLDE KALSA NE İYİ OLUR !!

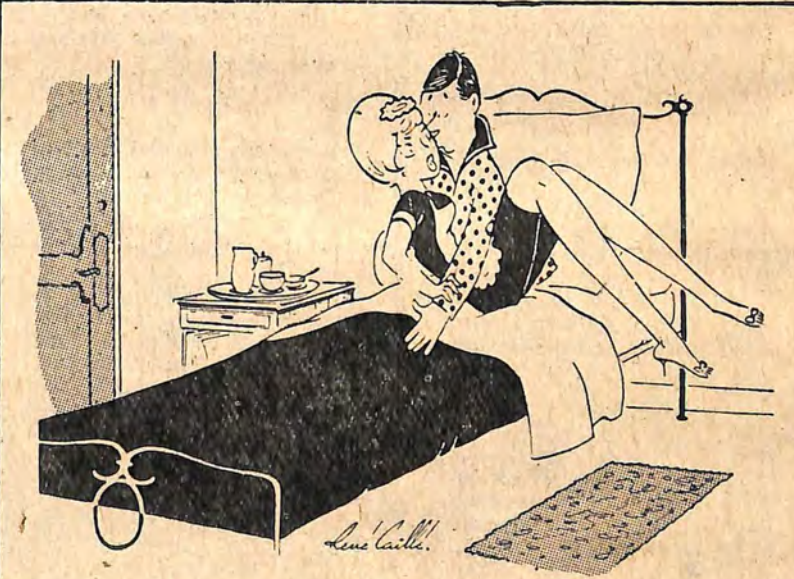
BB

BB

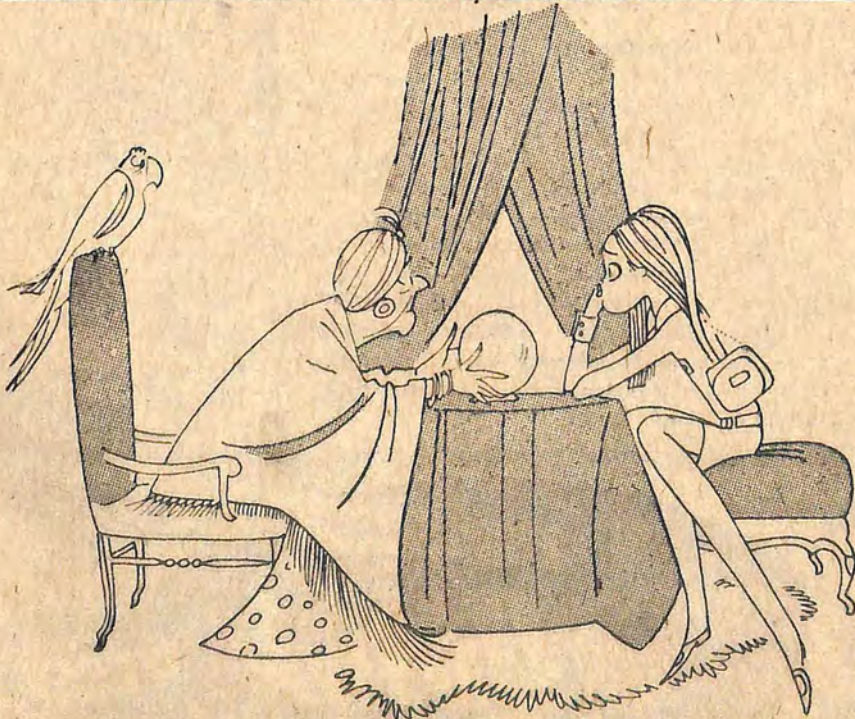

ABCDEF
ABCD
ABCD
ABCD

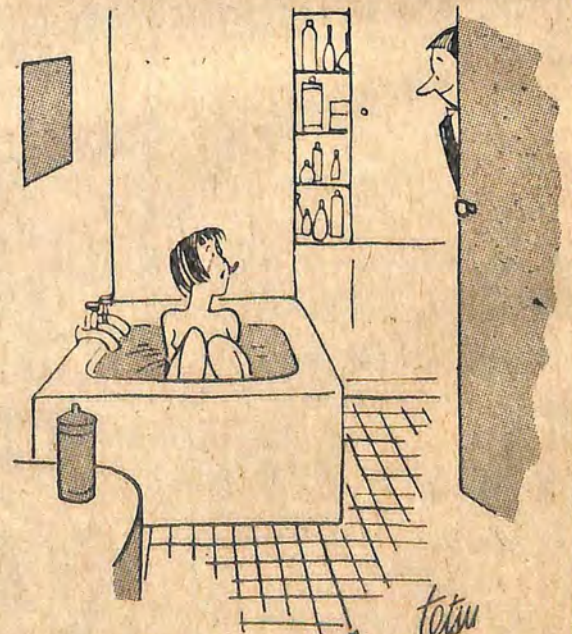
— TAMAM, TAMAM ... ORADA BİR ŞEYLER GÖRÜYORUM !!

— AMMA SİZ YALNIZ KAHVALTI İSTEDİĞİNİZİ SÖYLEMİŞTİNİZ !!

— EVET AMMA, PATRONUM EVLENECEĞİM ERKEĞİN SARIŞIN DEĞİL, ESMER OLACAĞINI SÖYLEMİŞTİ !!

— YA KAPIYI, YA DA GÖZÜNÜZÜ KAPAYIN !!

UFA ile yapıldığı takdirde harika olur

UFA, Türk yemeklerine
ve tatlılarına
en uygun margarindir.
UFA'nın tadını alanlar
bir daha başka margarin
kullanmazlar.

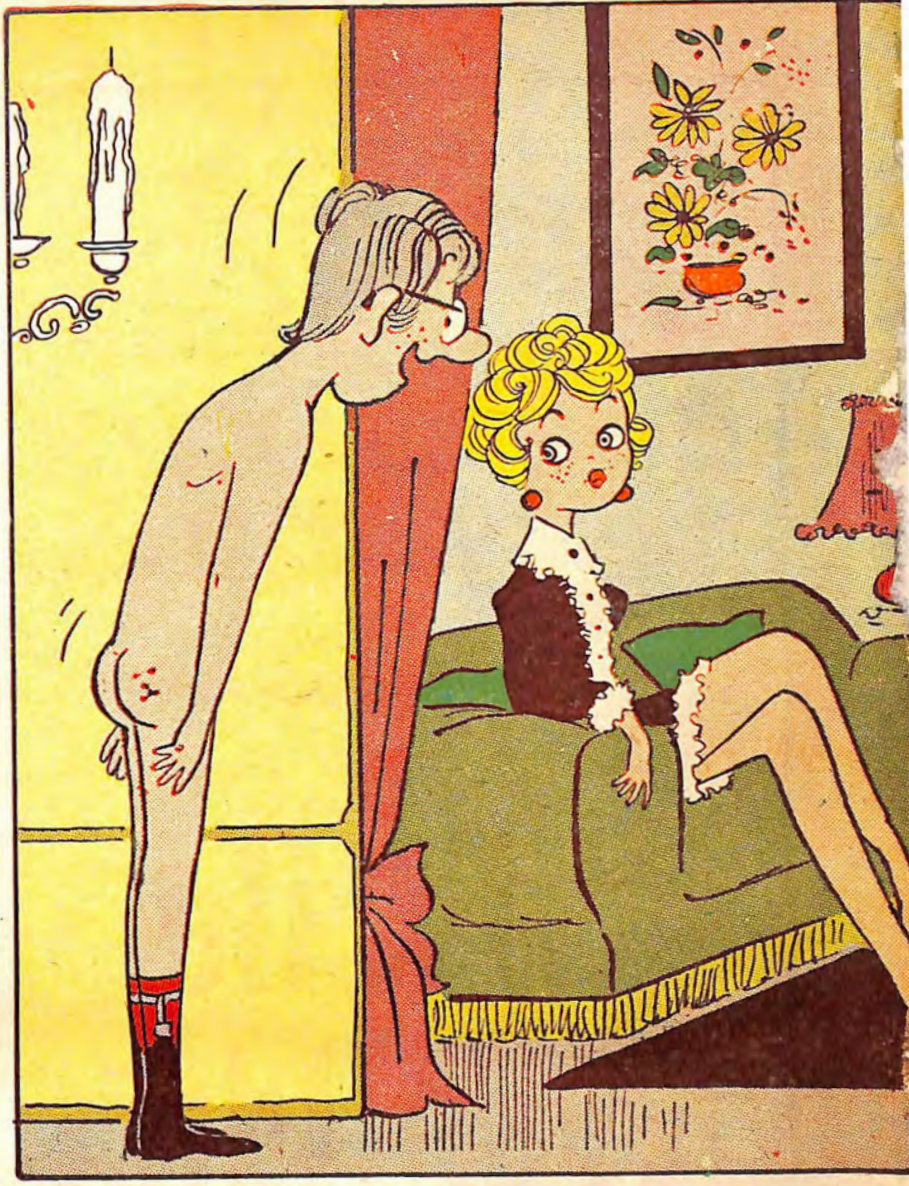

UFA – üstün lezzetli margarin

Akhaha

- GEL YANIMA OTUR HERKES SANA BAKIYOR !..

- ODETTE SEVGİLİM , GÖZLERİNİZİ KAPAYINIZ SİZE KÜÇÜK BİR SURPRİZ YAPACAĞIM.. '

- SENİ DİNLİYORUM ŞEKERİM , AMMA ÇABUK OL , İŞİM VAR !..